

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürzőnyom: Közlöny, Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdonosi kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lei. Külföldre havonta 50 Lejjel több. -: Egyes szám 3 Lei. Vasárnap 5 Lei. -: (Bucurestiben 50 bani felár.) Tűrdetekes tarifa szerinti -:

XLVII. évfolyam, 244. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

* Szerda, 1932. október 19

Maniu Gyula deznált miniszterelnök

Kihallgatások a királynál -- A nemzeti-parasztpárt egyhangulag Maniu mellett van -- Vaida és Titulescu összeültek -- Kombinációk egy új kormánylistára

A Vaida-kormány lemondásának izgalmas előzményei

A Vaida-kabinet lemondásának elfogadása által előállított belpolitikai helyzet a hétfői nap folyamán gyors fordulatot vett a végleges kibontakozás felé. Az uralkodó a parlament mindkét házában elnökeket meghallgatta és Pop C. István, valamint Costachescu elnökök előterjesztéseire Maniu Gyulát, a nemzeti-paraszt-párt elnökét kérte fel kormányalakításra, amit Maniu el is vállalt. A jelen pillanatban tehát a kormányválság aránylag rövid idő alatt szerencsés módon megoldottnak tekinthető, mert Maniut éppolyan ragaszkodással és tisztelettel követik az exponált ókirályságbeli politikusok, mint a legrégebb erdélyi hívei, akik ezuttal is személye mellett demonstráltak. Maniu kormányalakítása megóvná az országot egy újabb parlamenti választással járó nagy politikai és anyagi megpróbáltatástól is, amennyiben — ha missziója sikerül — a jelenlegi parlament együtt maradhat és tovább végezheti munkáját. A bekövetkezett fordulatról egyébként a késő hajnali órákig befutott jelentéseinket az alábbiakban foglaljuk össze:

Sinaiból jelenti az Aradi Közlöny tudósítója, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége, az összes miniszterek, alminiszterek, valamint a pártvezetőség többi tagjai, ma reggel Sinaiba utaztak. Délelőtt 11 órakor érkezett meg Maniu Gyula, Madgearu és Popoviciu Mihály kíséretében és azonnal felkeresték Vaida lemondott miniszterelnök szalonkocsiját, ahol rövid megbeszélést tartottak. Nemsokára odaérkezett Mihailache is, akivel a miniszterelnök külön tanácskozást is folytatott. Délben 12 órakor fogadta a király Maniu Gyulát kihallgatáson és az audiencia két óráig tartott. A királyi palotából való távozásakor Maniu a következőket jelentette ki az újságírók előtt:

— Őfelsége megbízott a kormányalakítással. Nem háritottam el magamtól ezt a megtisztelő megbízatást, de arra kértem az uralkodót, engedje meg, hogy előbb hűveimmel megbeszélést folytassak és azután dönthessek. Őfelsége hozzájárult ehhez és így ma délután a nemzeti-parasztpárt vezetősége fog a továbbiakról dönteni.

Amikor a politikusok ülekeznek

Maniut megelőzően Pop C. István dr. kamarai és Costachescu szenátusi elnökök voltak rövid kihallgatáson a király előtt és mindketten közölték véleményüket, hogy Maniu a legalkalmasabb a kormányválság megoldására illetve az új kormány megalakítására.

Politikai körök véleménye szerint, a nemzeti-parasztpárt egyhanguan kívánja, hogy Maniu vállalja a kabinetalakítást. Ennek személyi nehézségei nem lesznek, mert Vaida egy nyilatkozatában le is szegte, hogy Titulescuval szemben semmiféle animozitás nem vezet, csak az általa elnököt kormány és Titulescu között, az ismert körülmények között, nem lehetséges az együttműködés.

— Ülekezünk, de nem kollaborálunk! — mondotta Vaida, amikor Titulescuval találkozott és melegen megölelték egymást. Ugy Vaida, mint Titulescu hajlandók részt venni a nemzeti-parasztpárti kormányban.

A Lupta szerint Maniu kormányában Titulescu vállalja a külügyi tárcát, Vaida lesz a

belügyminiszter. Mihailache a földmivelésügyi minisztériumot veszi át, míg Voicu Nitescu marad a kormányból. Az Epoca már teljes kombinatív kormánylistát közöl, amely szerint

Maniu Gyula miniszterelnök, Mironescu pénzügyminiszter, Titulescu külügyminiszter, Vaida belügyminiszter, Crisan György közlekedésügyi miniszter, Mirto igazságügyminiszter, Popoviciu Mihály ipar és kereskedelemügyi miniszter, Mihailache földmivelésügyi miniszter, Ioanitescu munkaügyi miniszter, Costachescu köz-

„Titulescu a sértések egész láncolatát követte el”

Vaida ma nyilatkozott arról az ellentétről, amely közte és Titulescu között fennállott és a következőket mondotta:

— Titulescunak, — mondotta Vaida, — már a kormány megalakításakor ajánlottam fel a külügyi tárcát és fenntartottam azt neki. Azóta azonban jött Titulescu nyilatkozata a Reuter-ügynökség által, ami a helyzetet erősen megváltoztatta. Mindazonáltal engedtem a király és Maniu rábeszélésének, akik arról igyekeztek engem meggyőzni, hogy az ország a mai körülmények között nem nélkülözheti Titulescu munkásságát. Erre elhatároztam, hogy Titulescunak a külügyi tárcát újból felajánlom. Ez azonban csak elvi felajánlás volt, mert Titulescuval idehaza a részletekre és bizonyos irányokra vonatkozólag külön kellett volna megállapodnunk. Titulescu azonban nyomban a felajánlás után úgy viselkedett, mint tényleges külügyminiszter és Párisban Herriot francia miniszterelnökkel is, mint tényleges külügyminiszter tárgyalt már. Amikor aztán hazatért, elsőnek engem kellett volna felkeresnie, mint miniszterelnököt, Titulescu azonban nyomban a királyhoz ment és csak kihallgatása után értesített engem.

Egyáltalán a sértések egész láncolatát követte el

és ezekből azt láttam, hogy lehetetlen Titulescuval együttműködnöm. Láttam, hogy ezek után Titulescut lehetetlen befogadnom kormányomba és azért már pénteken beadtam le-

oktatásügyi miniszter és Samsonoviciu hadügyminiszter. Az alminiszterek változatlanul megmaradnak.

A nemzeti-parasztpárt vezetőségi ülése után, Maniu valószínűleg még ma este újra kihallgatáson jelenik meg a király előtt és választ ad megbízatásának elfogadásáról.

A Vaida-kormány lemondásának előzményeivel élénken foglalkozik a fővárosi sajtó. A lapok kommentálják azt a körülményt, hogy Herriot francia miniszterelnök szinte utolsó percben érkezett távirata ellenére, a Vaida-kormány már nem tudta tartani magát. Ebben a táviratban Herriot tudvalevőleg tegnap éjjel tudatta a kormánnyal, hogy az oroszokkal való tárgyalásokban Franciaország a legszélesebb támogatásban részesíti Romániát. Herriot közölte azt is, hogy Franciaország addig nem írja alá a francia-szovjet meg nem támadási egyezményt, amíg Románia a szovjetekkel meg nem állapodott. Ez a távirat Vaida álláspontjának a helyeslését jelentette.

Holtpontra jutottak a román—orosz tárgyalások

Élénk kommentárokat váltott ki Litvinov külügyi népbiztos nyilatkozata is, amelyet az orosz-román tárgyalásokról tett. Ezt a nyilatkozatot nagy cikkben, első oldalon közli a lemondott alminiszternek, Gafencunak a lapja, az Argus és ezzel mintegy Gafencu politikájának helyeslésére akar utalni. Litvinov ugyanis kijelentette, hogy a közvetlen tárgyalások újabb megszakításával

a megbeszélések holtpontra jutottak.

A külügyi népbiztos éles szavakkal nyilatkozott a román kormányról, amely szerinte meghusított a szerződés megkötését, mert egyszerűen nem akarja komolyan azt, hogy a szerződés létrejöjjön.

mondásomat. A király azonban csak hétfőn este fogadta el.

Titulescu viszont a következőkben vázolta álláspontját:

— Miután elfogadtam a külügyi tárcát, haza jöttem, hogy a miniszterelnökkel bizonyos megállapodásokat létesítsek. Legnagyobb csodálkozásomra azonban idehaza azt hallottam, hogy Vaida már pénteken benyújtotta lemondását. Így tehát arra sem volt alkalmam, hogy Vaidával a román-orosz meg nem támadási szerződésről tárgyaljak.

Egész éjjel folytak a tárgyalások

Maniu egyébként már eleve sejtetni engedte, hogy nem idegenkedik a kormányalakítás tervétől, de azt szerette volna, ha kabinetjében úgy Vaida, mint Titulescu helyet foglalna. Vaida volt miniszterelnök ezzel kapcsolatban az egyik újságíró előtt kijelentette, hogy nem tartja kizártnak, hogy egy másik miniszterelnök alatt együtt dolgozzon Titulescuval.

Ma délután összeült Sinaiban a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa, a volt és jelenlegi miniszterek, valamint az elnöki tanács többi tagjának részvételével. Az értekezleten Maniu Gyula pártelnök mondott hosszú exposé, majd az ülést félbeszakították és Maniu meg látogatta Titulescut. Onnan visszejöve, folytatták a tanácskozást, amely most is (a késő éjjeli órákban) folyik. Maniu Gyula holnap fogja megadni választát az uralkodónak, hogy vállalja-e a kabinetalakítást, vagy sem.

Ma délelőtt 11 óráig még kiválthatja ajándék-sorsjegyét!

Végezték a temesvári újságíró-kongresszus

Visszaélések az újságíró nyugdíjintézetnél

Temesvárról jelentik: Hétfőn reggel folyt le Temesváron az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet országos kongresszusának második napja. Az újonnan megválasztott elnök Sárkány Gábor nyitotta meg az ülést, amelyet dr. Ligeti Ernő ügyvezető elnökkel együtt vezetett le. A kongresszus megválasztotta a fegyelmi bíróságot, amelynek tagjai a következők lettek: Elnök: Fűzi Bertalan dr., főügyész: Szász Endre, ügyész: Asztalos Sándor.

Nagyobb vita volt a voluntör-kérdés körül. A vita eredményeképpen a kongresszus elhatározta, hogy rendes tagjaiul csak azokat veszi fel, akik az újságíró pályán három esztendőig mint gyakornokok működtek.

Ivanov román kiküldött a vidéki román újságírók federációja nevében beszélt, arra hívta fel a kongresszust, hogy a kisebbségi újságírók szervezete lépjen be autonómiájának teljes megtartása mellett a federációba. A kongresszus az indítványban úgy határozott, hogy elvben elfogadja az indítványt. A tárgyalásokkal pedig az elnökséget bizza meg.

Ezután került sor az újságíró-nyugdíjkérdésre. Sárkány Gábor országos elnök számolt be arról, hogy milyen állapotokat talált az újságírók nyugdíj-központjában. Kitént, hogy az újságírók törvény szerint csak öt év múlva kezdhetik nyugdíjukat felvenni, ennek ellenére van már két olyan protekciós, aki már most jelentős nyugdíjat élvez. A kongresszus tudomásul vette a beszámót és továbbra is az elnökséget bizza meg, hogy tisztázza a nyugdíjkérdést.

A kongresszus befejezéséül Kőműves Nagy Lajos kolozsvári újságíró megköszönte a kiküldöttek nevében, hogy Temesváron úgy a hatóság, mint a kollegák a legnagyobb szívélyességgel fogadták őket. A kongresszust Sárkány Gábor országos elnök néhány meleg szóval befejeztnek nyilvánította.

Al Capone cinkosai túszként elrabolták Hoover legbizalmasabb barátját

Londonból jelentik: Raymond Robbins ezredes, Hoover egyik legbizalmasabb barátja, newyorki lakásáról régebbi idő óta nyomtalanul eltűnt.

A newyorki alvilágból származó újabb hírek szerint Robbins ezredes a banditák túszként hurcolták el, hogy ezzel Hoovernél Al Capone szabadonbocsátását kérészokolják.

A harmincötezer dolláros valutaráblás rejtélye

A kofferes valutaráblás hőseit továbbra is fogva tartják Kolozsváron -- Szőke Gyuláné feltűnéstkeltő vallomása a bécsi rendőrség előtt

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári törvényszék a kofferes valutacsempészség ügyében szereplő Nagy Pál kiadatása kérdésében ma hirdetett ítéletet, amelyben a kiadatási akták megérkezéséig Nagy Pál fogvatartását rendelte el.

A törvényszék még szombaton ült össze, az ítéletkihirdetést azonban, izgalmas tárgyalás után, hétfőre halasztotta. A védők ugyanis azzal érveltek, hogy a bucaresti-i rendőrigazgatóság a budapesti körözölevelet olyan értelemben küldte Kolozsvárra, hogy Nagy Pál valutacsempészség közben elkövetett zsarolásért van körözve.

Ilyen bűncselekmény nincs, Nagy Pált tehát szabadlábra kell helyezni. De szabadlábra kell helyezni azért is, mert a kiadatási egyezmény értelmében a kiadatási aktáknak a letartóztatás után tíz nappal meg kell érkezniük arra a helyre, ahol a letartóztatást foganatosították. Mindez nem történt meg.

A kettőstanács tagjai között hétfőn nézeteltérés támadt, ezért berendelték egy harmadik

Lemondott a cseh kormány is

Az Udrzal-kormány bukása -- Malypetr a designált miniszterelnök -- A belga kormány szintén benyújtotta lemondását

Lanából jelentik: A csehszlovák köztársaság elnöke ma délelőtt Malypetr-t, a képviselőház elnökét és utána Soukup dr.-t, a szenátus elnökét fogadta kihallgatáson. Délután az elnök Jezek, majd utána Stanek és Beran képviselőket fogadta.

Bechyne és Bradac minisztereknek Udrzal miniszterelnöknél tett látogatásáról a Právo Lidu a következőket jelenti:

Mindkét miniszter megbeszélést folytatott a kezelőorvossal a miniszterelnök egészségi állapotáról. Azután felkeresték a miniszterelnököt és hosszabb barátságos megbeszélést folytattak vele, mely lehetővé tette a helyzet tisztázását és a belpolitika nehéz problémáinak megoldását rendkívül megkönnyítette.

A fontos megbeszélés után a két miniszter Lanaba ment, ahol azonnal jelentést tettek a köztársaság elnökének. Ezután a helyzet további rendezéséről folyt tanácskozás, amely kedvezően és eredményesen folyt le, amennyi-

ben Udrzal miniszterelnök régóta emlegetett lemondása megtörtént. Masaryk elnök a Lanakastélyban az audienciákat befejezte és szerdán Prágába utazik, hogy a válságból való kibontakozást maga irányítsa. Elhatározott dolog, hogy takarékosági okokból két miniszteri tárcát megszüntetnek. Az új kormányelnök minden valószínűség szerint Malypetr cseh agrárius lesz, aki eddig a ház elnöke volt.

Itt írjuk meg, hogy bruxellesi jelentés szerint a belga kormány ma tartott minisztertanács ülése után szintén elhatározta lemondását. A kormányválság oka az, hogy a miniszterelnök vonakodott feloszlattatni a törvényhozás két házát, a Kamarát és a szenátust. A belga fővárosból érkezett hírek szerint ügyvezető kormány következik, amely királyi kéziratral mindkét törvényhozó testületet feloszlatja. Bruxellesi jelentés szerint Belgium nem egyszerű parlamenti válság, hanem rendszerváltás előtt áll.

A horvátországi vérengzések átterjedtek a bolgár határra is

Letartóztatták Macsek és Trumbics horvát vezéreket -- Sortüz a templom előtt gyülekező hívőkre -- Allitól az olasz kormány támogatja a felkelőket

Belgrádból jelentik: Macsek és Trumbics horvát vezérek letartóztatását megerősítették. A letartóztatásokat a szerb lapok arra használják fel, hogy megtorló intézkedéseket követeljenek és ugyanakkor élesen támadják az olasz kormányt, amely szerintük nyíltan támogatja és fegyverrel látja el a horvát felkelőket.

A londoni Manchester Guardian Macsek és Trumbics letartóztatásával kapcsolatosan megállapítja, hogy a szerb kormány átlépte még a Balkánon eddig szokásos határokat is a horvátokkal szembeni eljárásakor. A lap számos konkrét adatot sorakoztat föl a szerbek kiméletlenségéről.

Az Új Nemzedék kerülő uton érkezett híreket közöl, amelyek szerint a két ismert horvát vezér letartóztatása óriási izgalmat keltett Horvátországban. A szerb csendőrség hihetetlen kegyetlenséggel jár el, de csak az ártatlan lakossággal szemben tud fellépni.

mert a felkelők a hegyekbe menekültek és őket nem érik el a hatóságok kezei. A Zágrábtól 10 kilométerre levő Maria Bistrica kegyhelyen a csendőrség minden indok nélkül sortüzet adott le a templom előtt misére gyülekező tömegre, három embert megöltek és sokat megsebesítettek. Az esetet hivatalosan is belsmerik és azzal indokolják, hogy a tömeg horvát zászlókat tüzött ki. Radics fia a Slovákban cikket írt, a mely szerint a Jugoszláviában fel-felrobbanó bombák előjelei a nagy leszámolásnak.

Újabb hírek szerint hasonló véres zendülés támadt a bolgár határ mentén is, ahol macedon bandák megtámadták és lemészárolták a határőrségeket. A bolgár kormány kijelentette, hogy nem járhat el erélyesebben a macedonokkal szemben.

Londoni jelentés szerint Ben Rislly képviselő a Manchester Guardian hasábjain beszámol jugoszláviai utjáról és mindenben megerősíti a Horvátországban történő vérengzések híreit. A képviselő elcsodálkozott azon a leírhatatlan lelkesedésen, ami Horvátországban megnyilvánul. Belgrád tudja -- írja a képviselő -- hogy a három és fél millió horvát soha nem veti magát a diktatúrának alá és Zágráb nem lesz Belgrád hűbérese.

A városi moziüzemek lakbérszerződése

A meghosszabbítandó szerződés pénteken kerül Aradváros interimár-bizottsága elé

Aradváros interimár-bizottsága kedd délutáni ülésén tárgyalta a városi moziüzemek labberleti szerződésének ügyét a Select-mozgó helyiségére vonatkozólag, melyet az üzemek a Banca Romaneasca aradi fiókjával kötöttek. A városvezetőség, meghallgatva Sincai Jenő mérnök referátumát, oly értelemben döntött, hogy a lakbérleti szerződést a háztulajdonos Banca Romaneascával feltétlenül meg fogja újítani és pedig évi 350.000 lej bért fizet a Select-mozi helyisége után a pénzügyi aradi fiókjának. A városvezetőség felhatalmazta a város jogi képviselőjét, dr. Jegesi Károly főügyészt, hogy a meghosszabbítandó szerződés-tervezetet a pénteki ülésen mutassa be.

bíró is, letárgyalták ő előtte is az ügyet és mára, keddre halasztották az ítéletet. A törvényszék két szavazattal egy ellenében Nagy Pál fogvatartása mellett döntött. A fogvatartás harmincnapos és ha ezalatt nem érkeznek meg az akták, Nagy Pál szabadlábra kerül.

A bécsi rendőrigazgatóságon Szőke Gyuláné, Szekulesz Józsefnek, a dolláros kofferaráblás egyik gyanúsítottjának anyósa meglepő kijelentést tett. Elmondotta, hogy amikor ő szeptember 24-én a bécsi gyorsal elutazott, ugyanazzal a vonattal, amellyel Bauer Mária, a pályaudvarra kikísérte veje, Szekulesz József. A vonat indulása előtt Szekulesz átadott neki egy titkos rekeszü koffert, hogy azt Zürichbe érkezésekor adja le egy bankházban.

A bécsi rendőrség kikutatta, hogy mi volt a kofferban? Eszerint a táskában értékpapírok voltak.

Ha Szőke Gyuláné nem dohárt, hanem értékpapírt vitt ki, akkor felmerül a kérdés, kinél volt a 35.000 dolláros táská.

Erre csak a további nyomozás adhatja meg a választ.

Újabb megrázó részletek a temesvári szörnyű vasuti katasztrófáról

Hogyan történt a szerencsétlenség -- Megrendítő jelenetek a katasztrófa színhelyén -- Akik megmenekültek a halálvontból -- Kabalisztikus számok

Tömegtemetésre készül a megdőbönt Bácság

Óriási megdőböntést keltett az a borzalmas és a halottak száma miatt európai szenzációt jelentő vasuti katasztrófa, amely tegnap este Temesvár közelében játszódott le. A zombolyai vegyesvonal megrázó szerencsétlenségéről szóló híradásunkat az egész városban nagy megdőböntéssel fogadták és városszerte izgatott hangulatban tárgyalták azokat a szörnyű eseményeket, amelyeket a halálvonal kisiklása robbantott bele az elmúlt éjszakába. A vasuti katasztrófa újabb részleteiről az alábbiakban számol be temesvári tudósítónk:

Az utóbbi évek egyik legnagyobb katasztrófája

A zombolyai vegyesvonal tegnap este hat óra huszonnyolc perckor indult el a temesvári állomásról végzete felé... A szerelvény teherkocsiból álló sorozata után három személykocsit kapcsoltak. A személykocsik zúfolva voltak munkájukból hazatérő, szegény napszámosokkal, munkásokkal és földművesekkel. Arra egyikük sem gondolt, hogy két perccel az indulás után az első váltónál iszonyu robajjal sujt le rájuk a kiszámíthatatlan végzet, amelynek véres ökle az áldozatok tömegét követeli. Egy hibás váltóbeállítás miatt a halálvonal 17 utasa három perc múlva halálracioncsolva, iszonyu vér- és hustömegként feküdt a vasuti sínek között.

A temesvári pályaudvar utolsó váltójánál történt a szerencsétlenség. Itt egy Csernák János nevű váltóőr teljesített szolgálatot. Csernák több mint két évtizedes vasutas-munkára tekinthet vissza. A zombolyai vegyesvonalat már csaknem teljes szerelvényével keresztülhaladt a váltón, mielőtt azonban az utolsó két kocsi, tehát a személyszállító kocsik egyike és a postakocsi akart áthaladni a váltó vízszaugrott és megtörtént a katasztrófa. A személykocsi a következő másodpercben kisiklott, kiugrott a sínekről és nekizuhant a sínek mellett álló villanypóznának.

Iszonyu csattanás mellett pozdorjává zúdult a kocsi faváza, míg az alváz mintegy negyven-ötven méternyire sodródott tovább

A villanyoszlop, amely vasból volt, összeviszsa görbült az ütődés erejétől. Borzalmas sikoltások, az áldozatok megrázó halálhörgése töltötte be a levegőt és a pályatest percek alatt csatatér benyomását keltette. Már ekkor

Tragédia a tengeren

Apa és fiu élet-halál küzdelme.

Bruxellesből jelentik: A swinemündei öbölben Kosarow közelében a „Walterkörte” gőzös kapitánya egy félig elsüllyedt bárkát vett észre, amelynek csak a fara állt ki a vízből. A csónakba egy férfi kapaszkodott, akit a gőzös vízrebocsátott mentőcsónakja felvett. A mentési munkálatok közben vette észre a gőzös legénysége, hogy a bárkaroncshoz egy fiatal ember holtteste van hurokkal hozzákötözve. Ezt is kiemelték a vízből, az élettelen férfi azonban már órák óta halott volt. Az elaklélt állapotban gőzökre vitt idősebb ember, Haak Ottó swinemündei kereskedő vasárnap este fiával együtt halászni ment a tengerre, éjjeli vihar támadt, amely egyre beljebb sodorta őket a tengerbe, a bárkát felborította és az apa, hogy fiát el ne veszítse, zsinaggal a bárkához kötötte őt. Minthogy a felborult bárkán az apa is nehezen küzdött az elmerülés veszélye ellen, a fáradtság-tömegesülve eszméletét veszítette és nem is tudott róla, hogy fia azalatt megfulladt.

borzadva dőböntek rá a tragédia szemtanúja, hogy az utóbbi idők egyik legtöbb áldozatot követelő vasuti katasztrófája játszódott le sínek előtt.

A személykocsi után haladó postakocsi fel sem borult. Utasai kiugrottak belőle s így megmenekültek a haláltól, vagy legjobb esetben is súlyos sebesülésektől. A katasztrófa szemtanúi csak percek múlva eszméltek arra, hogy sürgősen segítséget kell hívniok. Ekkor megindult a telefonálás, amelynek eredményeképpen a temesvári mentők azonnal két kocsit küldtek ki a szerencsétlenség színhelyére, míg a vasutizgatóság intézkedett, hogy segélyvonal induljon utnak. A mentési munkálatok résztvevőinek a helyszínre történő szállítása miatt. A mentőkirendeltségek megérkeztek a legrövidebb időn belül és fáklyafény mellett megkezdődött a borzalmas munka...

Fejek, kezek, lábak vérbeborult halmaza között a felismerhetetlenségig összeroncsolt holttestek agnoszkálása, a sebesültek elszállítása és a kocsi romjainak eltakarítása.

A váltóőr vallomása

Az órházban a rendőrség emberei Csernák János váltóőr kihallgatását folytatták le. Csálados, több gyermekes ember, aki 21 éve áll az államvasutak szolgálatában és soha sem merült fel ellene semminemű kifogás. Csernák minden ízében remegve, mondotta el, hogy teljesen ártatlannak érzi magát, mert a váltót csak akkor fordította át, amikor már — úgy látta — hogy a teljes szerelvény áthaladt a váltó felett. Egyre azt ismételte, hogy nem képes felfogni, hogyan történhetett a borzalmas katasztrófa. Elmondotta még, hogy amidőn átváltotta a váltót, iszonyu recsegés-ropogás ütötte meg fülét, majd véőtrázó sikoltásokat hallott. Szédülten támolygott ki a pályatestre és akkor tárukt eléje a dőböntés látvány...

Csernák Jánost őrizetbe vették kihallgatása után és átkisérték a józsefvárosi állomás épületébe. Ott újabb kihallgatásnak akarták alávetni, azonban Csernák a borzalmas események hatása alatt egyetlen szót sem tudott több.

Akiket a véletlen mentett meg a biztos haláltól

A késő esti órákban érkezett jelentésünk szerint Csernák váltóőrt a temesvári rendőrségen tüzetes kihallgatásnak vetették alá. A váltóőr egyre hangoztatja, hogy nem nyúlt a váltóberendezéshez és így a váltó csak önmagától fordulhatott vissza. Erre nézve több szemtanút hallgattak ki, akik valamennyien az órházban tartózkodtak a szerencsétlenséget megelőzőleg és a katasztrófa pillanatában is. Ezek szerint

a váltóőr csakugyan nem állította át a berendezést

s így nem lehet tudni, hogy valójában mi okozta a végzetes váltó-átrendezést. Szakértőket is hallgattak ki, akik lefolytatták a vizsgálatot. A szakértők véleménye szerint a váltóberendezés hibátlanul működik s ezért kizártnak látszik, hogy önmagától átváltódott volna.

Zombolyáról érkezett jelentésünk meghatározó jelenetekről számolnak be, amelyek a halálvonalat megmenekült utasainak megérkezésekor játszódott le a zombolyai állomáson. A vonatot számos család várta és a késés miatt többször telefonon érdeklődtek a temesvári állomáson. Így a szerencsétlenség híre megelőzte a halálvonalat életbenmaradt utasait. Egy zombolyai kereskedő leányát várta és midőn nem látták leszállni a vonatról, kétségbeesve men-

bé kiejteni és kifejezéstelen szemekkel meredt maga elé. Az ő szerepét akarják tisztázni a szakértői vélemények, amelyek szerint a váltóőrnek az a feladata, hogy akkor hozza működésbe a váltókészüléket, amikor a szerelvény utolsó kocsijának utolsó kereke is áthaladt a váltó felett. Ez tegnap nem történt meg és Csernák mozdulata a váltókészüléket már akkor működésbe hozta, amikor a vegyesvonal utolsó előtti kocsija éppen a váltón haladt keresztül. A katasztrófa azért emelkedett ilyen borzalmas méretűvé, mert

a kisiklott személykocsi nekizuhgódott a sínek mellett álló villanyoszlopnak.

A halálvonal áldozatai

A katasztrófa áldozatai felett mintegy kabalisztikus számjegyként lebeg a 17-es szám... A szerencsétlenségnél tizenheten lették azonnal halálukat, míg ugyancsak tizenhét súlyos sebesülteket szállítottak be a temesvári Bega-Szanaszatoriumba, nem is sebesülteket, hanem véres, emberi roncsokat. A sebesültek közül Gilde János nagyjécsai mézáros mielőtt orvosi segítségben részesülhetett volna, meghalt. A szerencsétlen embernek mindkét lábát tőből lementsette a katasztrófa és mire kórházba szállították, kiszenvedett. A halottak száma ezzel tizennyolcra emelkedett. A katasztrófa halálos áldozatai a következők:

Olariu Vazul, Stefan Mihály, Dragan Teréz, Stefan Péter, Bergauer Mihály, Jurutin Iustin, Mancean János, Bogdan Vazul, Dobos János, Jungblut János, Dragan Vazul és Lünzer József. Őt felismerhetetlenségig összeroncsolt holttest személyazonosságát nem sikerült még megállapítani. A kórházban megrendítő jelenetek játszódtak le a sebesültek között. Az egyik könnyebben sebesült asszony, zokogva meséli el, hogy

hallotta férje bordáinak halálos ropogását, amikor a gerendák összenyomták. A csenei jegyzőnének jobb kezét és jobb lábát már amputálták. A kórházban meghalt Gilde János szülei megérkeztek és csukló zokogásuk betöltötte a kórházat. A halálvonal személyzetét is kihallgatták a mai nap folyamán.

A kisiklott kocsiból, amely a 213-as számot viselte, senki sem menekült meg, a többi személykocsi utasai sértetlenül utaztak tovább. A halálos áldozatok hozzátartozói megérkeztek és a józsefvárosi halottasházban szivettépő jelenetek között történt meg a halottak felismerése. Tizennyolc szerencsétlen áldozatot hozzátartozói már elszállítottak községükbe, közöttük néhány zombolyait is. Az eddig még nem agnoszkált áldozatok között van két cigány, akiket minden valószínűség szerint Temesváron temetnek el, mert hozzátartozóik nem jelentkeztek mindezekig.

tek haza abban a meggyőződésben, hogy a leány meghalt. Mikor hazaértek a leányukat teljes épségben, otthon találták, ugyanis valamilyen véletlen folytán elkerülték egymást. Egy zombolyai kereskedő, aki kabátvásárlás miatt ment be Temesvárra feleségével együtt, lekést a vonatot. Midőn kikerkeztek az állomásra, bosszankodtak, mert a vonat eiment, azonban bosszuságuk néhány perc múlva rémült örömezté változott át, mert ilyen módon megmenekültek a biztos haláltól.

CORSO-mozgó mai műsora!

5, negyed 8 és negyed 10 órákor.

KISMET!

Keleti film az ezeregyéjszaka meséiből. DITA PARLO, GUSTAV FRÖHLICH. RENDES HELYÁRAK!

Rövidesen:

KETTEN EGY AUTON!

Zenés vigjáték, sok dallal és muzsikával. SCHNEIDER MAGDA, KARL LUDWIG DIEHL, VEREBES ERNŐ.

Tiszta, friss arcból és fehér, puha kezek

NIVEA-CREME

Az arcnak és kéznek friss, ápoltságát biztosíthatunk, ha esténként és mielőtt a szabadba megyünk, Nivea-Creme-mel bedörzsöljük és gyengéden megmasszírozzuk. A Nivea-Creme euczerit tartalmaz, amely pótolja az elvont természetes bőrfaggyút, táplálja és

erősíti tehát a bőrszöveteket, élénkíti a bőrsejtek működését, úgy hogy a bőr nemszokásra újból tiszta, sima, puha és fiatalos-friss külsőt kap. — Nivea-Creme csak originál csomagolásban: tubusban, vagy dobozban valódi. Kérve a krém nem originál „Nivea”.

Nivea-Creme Lel 16.00 — Lel 72.00

BEIERSDORF & CO. S. A. R., Strada Juku Manlu 39, BRASOV

„A színház intézménye össze fog omlani ha a város nem járul hozzá az aradi színház támogatásához”

Az aradi színház ügye Aradváros Interimár-bizottsága előtt — Nagy Sándor dr. és Velcsov Géza dr. bizottsági tagok lendületteljes felszólalásai az aradi magyar színház érdekében — „Országos érdek a magyarság kulturintézményeinek támogatása!”

Pénteken döntenek a magyar színház számára adandó kedvezmények sorsa felett

Általános érdekességű, elvi jelentőségű interpellációk hangzottak el ma délután a városi interimár-bizottság ülésén, ahol a tárgysorozat tárgyalása során Popa Constantin kulturatanácsos az aradi magyar színház igazgójának, Szendrey Mihálynak kéréseit terjesztette elő. A magyar színház több beadvánnyal fordult ugyanis Aradváros vezetőségéhez a színházi évad megnyitása előtt, amelyekben egyfelől csatolta a miniszteriumtól megkapott végleges koncesszióját, a programját, társulata névsorát, valamint a színházi helyárait is. Együttal azzal a kéréssel fordult a városi interimár-bizottsághoz, hogy — amint ez a múltban is történt — a város adja át a színház igazgatójának a színházi büffé és ruhatár bérletét, egyben pedig — más városok példájára — járuljon annyival hozzá az aradi magyar színház működésének támogatásához, hogy bocsássa díjmentesen rendelkezésre a színház fűtését és világítását.

A színház igazgató kérése

A városi kulturatanácsos, miután előterjesztette a magyar színház igazgató kérését, a társulat összeállítását, az előadások belépti-díjainak árait, a színház igazgató programját elfogadásra ajánlotta, ellenben visszautasítani javasolta a magyar színház igazgatót az azt a kérést, amellyel a színházi büffé és a ruhatár használatát a maga részére kérte, mivel szerinte az elmúlt évben a város vezetősége úgy határozott, hogy mindkettőt külön adják bérbe és a befolyó összeget a kulisszák, felszerelések és a színpadi ruhatár tatarozására és karbantartására fogják fordítani. Kérte továbbá a színház igazgató, hogy a színházi hirdetések után határozzon meg a város egy általános-öss-

Katasztrófális husmérgezések

a chisinaui kórházban

Két ember meghalt, három haldoklik

Chisinauból jelentik: Tegnap Chisinauban az állami kórházban a kórház alkalmazottjainak romlott húst szolgáltak fel. A kórház alkalmazottjai közül mintegy negyvenen husmérgezést kaptak. A mérgezések rendkívül súlyosak, úgyhogy a város valamennyi orvosát mozgósították a szerencsétlen emberek megmentésére. A husmérgezés következtében két ember meghalt, míg három haldoklik. A legszigorúbb vizsgálat indult meg az ügyben és az esetet jelentették táviratúlag az egészségügyi miniszteriumnak.

szeget, ami eddig havonta 2000 lelt lett ki. Tekintettel az október hó 22-én megnyíló aradi magyar színiévadra, szükséges ezeknek a kérdéseknek az eldöntése, hogy a színház igazgatóval a város megköthesse a szokásos évi szerződését.

A kulturatanácsos előadása után Velcsov Géza dr. bizottsági tag, az aradi Magyar Párt ügyvezető-elnöke mondott igaz lélekből fakadó szavakat az aradi magyar színház igazgató ügyének érdekében. Előadta, hogy Szendrey Mihály színház igazgató támogatását az aradi magyar párttagozat elnöki tanácsa is a magáévá tette, tehát nemcsak a maga, hanem a Magyar Párt nevében is megragadja az alkalmat, hogy felelősségének és véleményének kifejezést adjon. Helyesnek tartja, hogy a város támogatás címen díjmentesen fűtést és világítást adjon az aradi magyar színháznak, mert ennyi segítséget az aradi magyar színház igazán megérdemel.

— Nem akarunk világért sem politikumot keverni ebbe a kérdésbe — folytatta Velcsov Géza dr. —

de a magyarság kulturájának, kulturintézményeinek támogatása országos érdek.

Kérem azokat az urakat is tehát, akik valamennyien itt ülnek, mint a művészetnek és kultúrának barátai, tegyék megfontolás tárgyává az aradi magyar színház igazgató kérését és mivel létezik egy városi kulturális alap, kérem, teljesítsék ennek az alapnak fedezete mellett.

Nagy Sándor dr. beszéde

Közvetlenül Velcsov Géza dr. mély benyomást keltett felszólalása után az interimár-bizottság egy másik magyar tagja, dr. Nagy Sándor szólalt fel és általános figyelem középette a következőket mondotta:

— Bizonyosra veszem — mondotta — hogy ha csak magyar ügyről volna szó, akkor is ezek az urak, akik itt ülnek, pártolnák az előttem elhangzott felszólalás indítványait.

De én úgy érzem, nemcsak magyar ügyről van itt szó: ha nincsen nekünk állandó színházunk, úgy ez az egész város kulturális életének vesztesége.

Állapítsuk meg tehát mindenk előtt: legyen-e Arad városának továbbra is állandó színháza? Ha ezt az elvet eldöntjük, ha azt a választ adjuk reá egybehangozóan, valamennyien, hogy igen, — a többi szerintem már csak részletkérdés csupán. Mert, nézzük csak tárgyilagosan: ha nem teszünk eleget az előttünk elhangzott kéréseknek, úgy minden különösebb prófétai tehetség nélkül megjósolhatom: a színház intézménye össze fog omlani!

A városvezetőség magyar tagjainak egyöntetű állásfoglalása érezhetőleg érdemleges hatást gyakorolt az interimár-bizottság valamennyi tagjára. Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök adott ennek a kérésnek véleményének konkrét kifejezést:

— Aradváros interimár-bizottsága — mondotta Botioc Elek dr. — csakis a legnagyobb jóindulattal véseltethetik az aradi magyar színház iránt. Meg kell vizsgálnunk valóban érdemlegesen ezt a kérdést, mielőtt döntenénk felette. Meg fogjuk állapítani, hogy az elmúlt évben mennyi volt a ruhatár és a büffé jövedelme, egyben megbizunk Albu Livius alelnök urat, hogy vegye kezébe az ügyet és tegyen előterjesztést a városvezetőség pénteki ülésén, amikor is végleges formában döntenünk a színház ügye felett.

Az interimár-bizottság egyhangúlag magáévá tette az elnök indítványát és elhatározta, hogy a péntek-délutáni interimár-bizottsági ülésen hoz döntő határozatot a magyar színház igazgatóval létesítendő megállapodás részletkérdései felett.

Színház — Irodalom — Művészet

* Szombati este ünnepélyes színházi szonnyitó: **Weekend operett-ünnepség.** A darab már készen várja a függönyhúzókat. A megfeszített munkáiú házas próbák eredményeképpen már most kibontakozik a kitűnő operett minden értékelvénnyel, humor, kellemes szűzse, jóhangzó zene — ezekből tevődik össze a Szenes-Sándor operettünnepség, amellyel kétségtelenül csatát nyer már a bemutatkozáskor az operettegyüttes. Felhő Ervin rendezése mellett a debütáló primadonna és a szubrett, Ila Mery és Erényi Böske, a kedvenc Balázs István, Papp Elna, Darvas, L. Kiss Mariska alkotják az előadás gerincét, de Felhő maga is nagyszerű szerepet játszik friss humorral. Ila Mery szárnyaló hangjával, Erényi Böske pedig közvetlenségével és elevenességével fog bizonyára hódítani. Urleteanu Radu dirigál, ez garantálja az operett zenei szépségének maradéktalan érvényrejutását. Az operettünnepség a szombati ünnepélyes premieren kívül vasárnap délután és este, hétfőn és kedden is színr kerül, mindannyiszor rendez helyárait mellett. A jegyek csütörtök délelőtt 10 órától kezdődőleg már várhatóak.

* A szezon első prózaujjonsága: **Angyal vettem feleségül.** Ezt a címet viseli Vaszary János végtelenül mulatságos szatírája, amely karikírozza a mai modern életviszonyokat. Még az angyal természetű nőnek is rossznak kell lennie, hogy tetszene Erényi Böske érdekes művészi kirándulása ez a próza terrénumára, de nagyszerű is benne. Mészáros rendezi a darabot színesen, ő játsza a férfi főszerepet, hálás szerep jutott még Felhőnek, Darvasnak, Ungár Boriskának. A próza-premier szerdán lesz és csütörtökön is műsordarab.

* Szántó György előadása a **Magánalkalmazottak Egyesületében.** Nem mindennapi szellemi felfrissülést jelent a Magánalkalmazottak Egyesületének csütörtöki előadójának, amelynek keretében Szántó György, a magyar nyelvterületen tul is elismert, elsőrendű márkát jelentő író előadást. Szántó György előadásának tárgya Upton Sinclair, a nagy szocialista író műveinek és munkásságának méltatása. Az előadó személye és az est programja biztosítékot szolgáltat arra, hogy valóban magasabbrendű szellemi élvezetben lesz részük azoknak, akik az előadó-estén megjelennek, de nemcsak komoly élményt jelent az előadás meghallgatása, hanem kiváló alkalmat ad arra is, hogy Upton Sinclair munkáin keresztül megismerjük az amerikai munkásság és a trösztök gazdasági harcát és fogalmat alkothassunk azokról az igazságtalanságokról és visszaélésekről, amelyek az ottani munkásság helyzetét is nagyban előidézték.

NEVETSÉGES AZT ÁLLITANI,

hogy **ÖN** nem nyerhet milliós nyereményt!

A húzásnál az urnában minden sorsjegy egyformal — A milliós nyereményeknél az **ÖN** sorsjegye éppen úgy kerülhet sorra, mint bárki másé a **MINORITA-PALOTÁBAN!** Minden húzásnál a **BANCA ROMANA** öt bizalmi embere ellenőrzi és jegyzi a húzásokat és képviseli sorsjegy-vevőink érdekét!

MA délelőtt 11 óráig még vásárolhat nálunk sorsjegyet.

VARSÁNYI IRÉN

aradi korteskedése egy érdekes képviselőválasztás alkalmával

Amikor gróf Tisza István képviselőjelölt volt Aradon — Varsányi Irén találkozása Vázsonyi Vilmosmal

A magyar színművészet nagy halottját, Varsányi Irént szerdán délután helyezik örök nyugalomra Budapesten, a rákoskeresztúri temetőben. Varsányi Irént egy egész nemzedék gyásza, őszinte fájdalom kíséri majd utolsó útjára és a kiválasztottak halhatatlanságának tüze gyújt örökmécses a nagy színésznő emlékezetének oltárára... A magyar főváros művésztszadalmát mélységesen megrendítette Varsányi Irén elmúlása és ravatalára valósaog virágerdőt borított barátainak, tisztelőinek és rajongóinak őszinte szeretete, kegyelme. Az elhunyt nagy magyar színésznő kívánságához hiven családja kerül minden gyászpompát és a legnagyobb egyszerűséggel temetik el Varsányi Irént, az a nemes egyszerűség kíséri majd utolsó útjára, amely egész életében jellemezte őt...

Aradon általános részvétellel fogadták Varsányi Irén halálhírét. Művészkörökben a megdöbbenés feloldódása után sok kedves, szép epizódot meséltek ma már a színészet nagy halottjáról, aki Hegedűs Gyula után most tragikusan rövid idő elmultával borította gyászba a magyar színészetet... Szendrey Mihály mondotta el Varsányi Irénről a legérdekesebb epizódot, amely mint kedves emlék fűzte mindig Aradhoz a nagy prózai színésznőt:

— Akkor történt, amikor képviselőválasztás alkalmával Tisza István lépett fel Aradon. Az ellenzék jelöltje Vázsonyi Vilmos volt és úgy a kormánypart, mint az ellenzék részéről hatalmas kortesbeszéd hangzott el a választókerületekben. Varsányi Irént, aki már nagy hírnévre tett szert a fővárosban, én hoztam le első ízben Aradra vendégszerepelni. Első aradi fellépése alkalmával azonban — kongott a nyáriszínház az ürességtől a választásokat megelőző kortesláz miatt. Varsányi Irén másnap előadás előtt a Fehér Keresztben vacsorázott. Szomszédságában ültek az ellenzék kortesei, élükön Vázsonyi Vilmossal. Amint ott nagyban politizáltak, Varsányi átszólt a szomszédjaihoz és meghívta Vázsonyit egész társaságával együtt a színházba. Vázsonyi erre így felelt:

— Édes Irén, mi Tiszát megbuktatni jöttünk, nem pedig színházat nézni!

Varsányi Irén visszavágott:

— Már pedig szebb programja nem lehet az ellenzéknek, mint Bródy „Tanitónó”-je, a mely legelősebben kel ki a korrupció ellen és tiszta képet nyújt a kormányprogram által előidézett helyzetünkről!

— Vázsonyi Vilmos felállott — folytatta visszaemlékezéseit Szendrey Mihály — meghajolt Varsányi előtt és köszönettel elfogadta a meghívást. A színház este zsufolva volt. Ugy az ellenzéki, mint a kormányparti képviselők és kortesek megjelentek, valamint a város társa-

dalmának színe-java. Varsányi Irén tüneményes alakítást produkált. Egyik heves jelenet közben Vázsonyi Vilmos hangosan felszólalt:

— Ez a ti politikátok! — kiáltotta a kormánypart felé. — Ime, a kormány emberei visszaélnék alantasaikkal, a tisztviselőket korrupcióra kényszerítik! — Majd elmondotta, hogy a Tanitónó története kitünő példa, hiszen csak akkor tudott érvényesülni, ha elfogadta a feljebbvalója udvarlását! — Minden kortesbeszédnél többet ér ez a darab és Varsányi Irén játéka! — fejezte be Vázsonyi mély hatást keltett dikcióját.

— A szünetben nem kelt fel Vázsonyi a

Izgalmas tárgyalás egy vesztegetési ügyben az aradi törvényszék előtt

Különös denunciació a bíróság előtt — A vádlott állítólag öngyilkossággal fenyegette a feljelentőt

Bonyolult vesztegetési ügy került ma az aradi törvényszék Constantinescu—Alexandrescu-tanácsa elé. Az ügy hátterét még a földreformmal kapcsolatos munkálatok képezik és a vád szerint Simionescu Constantin aradi agronomot Suciú Ferenc zsigmondházi gazda több zsigmondházi gazdalkodó nevében tízezer lejjel megvesztegette. Az agronom ennek fejében a kisajátítási bizottság ülésén ezeknek az embereknek az ügyét pártfogás alá vette és így sikerült is elérnie, hogy azok földhöz juszanak. A törvényszék mindenekelőtt Suciú Ferencet hallgatta ki, aki állítólag 1929. novemberében többek között Anghel Demetertől 1600 lejt vett fel arra a célra, hogy azt Simionescunak juttassa. Rajta kívül még öt zsigmondházi gazdalkodótól kapott volna ilyen cimen pénzt. Suciú Ferenc a leghatározottabban kijelentette, hogy Simionescut nem vesztegette meg és azt az 1600 lejt, amelyről szó van, Anghel egy régebbi tartozás fejében adta neki.

Simionescu agronom kihallgatására került ezután a sor, aki szintén tiltakozott a megvesztegetés vádjá ellen. A feljelentést hájzának minősít, amit egy Pascolovici nevű egyén indított ellene, aki mellette titkári minőségben működött, de akit ő később elbocsátott. A feljelentő Anghel Demetert hallgatta ki ezután tanuként a törvényszék. Anghel kitartott eredeti állítása mellett. Calin Ioan a következő tanu, aki a vizsgálóbíró előtt tett terhelő vallomását visszavonta és kijelentette, hogy az ügyről semmit sem tud. Hasonlóképpen vallott Bondis György is. Az elnök ezután szembesítette Suciút és Anghelt, mire Suciú meglepetésszerűen hangoztatni kezdte, hogy Anghel bol-

helyéről, hanem benntmaradt a nézőtérén és dr. Nagy Sándorral beszélgetett. A közönség szintén nem mozdult, hanem mintha összebeszéltek volna, hirtelen tapsviharban törtek ki. Az ünneplés egyaránt szólt Vázsonyi Vilmosnak és Varsányi Irénnek... Előadás után Vázsonyi gyönyörű rózsacsokorral lepte meg a művésznőt, amelyhez egy névjegyet mellékelte ezzel a felirattal: „Varsányi Irénnek, a legjobb kortesnek! Vázsonyi”.

Varsányi Irén 1912-ben járt ismét Aradon és mindig szívesen emlékezett első aradi vendégszereplésének kedves epizódjára. Nyolc napon keresztül játszott zsufolt házak mellett és eljátszotta legragyogóbb szerepeit: a „Lilium” Julikáját, az „Osztrigás Micit”, az „Ördög”-öt, ismételt a „Tanitónó”-t, a „Testőr”-t és még néhány kedvenc szerepét. Kevesen tudják azt, hogy Varsányi Irén családi neve eredetileg Ofiner Irén volt és annakidején ezen a néven volt bejegyezve a színinövendékek sorába. Ugy volt, hogy a nyáron lejön vendégszerepelni ismét Aradra, de betegsége miatt elmaradt vendégjátéka... Most már a halál örökre véget vetet ezeknek a felejthetetlen vendégszerepléseknek...

sevista és Trotzkij uralomrajvetelét élte. Az elnök a vádlottat rendreutasította és figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál. A szembeszítés után is mindketten kitartottak eredeti vallomásuk mellett. Hentiu János dr. védő több keresztkérdést tett fel Anghelnek, majd pedig Pascolovicinak, a volt titkárnak a kihallgatása következett, aki elmondotta, hogy egy délelőtt megjelent irodájában Suciú, aki Simionescut kereste. Az agronom azonban nem tartózkodott az irodában. Suciú ekkor elmondotta, hogy a gazdától hozott tízezer lejt a kijárási fejében akaria átadni. Pascolovici utasítására Suciú elment Simionescu lakására és a tízezer lejt ott adta át neki. A tanu ezt onnan tudja, hogy később találkozott Suciúval, aki megemlítette előtte, hogy sikerült az ügyet elintézni, amennyiben az agronomhoz eljuttatta a pénzt.

Rendkívül érdekes jelenete volt a tárgyalásnak, amikor Constantinescu elnök azt kérdezte Pascolovicitől, hogy a vizsgálóbíró előtt tett első vallomásában miért mondotta azt, hogy semmit sem tud az ügyről.

Pascolovici: Ekkor még, mint titkár működtem Simionescu mellett. Mielőtt a vizsgálóbírói kihallgatásra mentem, Simionescu maga elé hívott, majd pedig legnagyobb meglepetésemre egy revolvert tett ki az asztalra. „Látja ezt a fegyvert? — mondotta. Ha maga a vizsgálóbíró előtt ellenem vall, akkor öngyilkosságot követek el.”

Elnök: Miért vallott akkor később a vizsgálóbíró előtt mégis ellene?

Tanu: Mert ekkor már lekiismeretfurdalást éreztem és úgy gondoltam, hogy az igazságot nem hallgathatom el.

Az elnök ezután behívta a terembe azt a hat gazdát, akik állítólag hozzájárultak volna a tízezer lejhez. Ezek mind azt vallják, hogy fejenként ötszáz lejt adtak Suciúnak, de nem megvesztegetés, hanem ügyvédi költség céljaira. A kihallgatásnál éles összecsapás játszódott le az elnök, valamint Pauessti ügyvéd, Angel képviselője között, aki tiltakozott az ellen, hogy a gazdákat egyszerre hallgassák ki és azoknak egyenként való kihallgatását kérte. Az elnök helyt adott az ügyvéd kifogásának és a gazdák külön-külön való kihallgatását rendelte el, egyben pedig több tanu megidézéséről intézkedett.

Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen

Az angol kormány felmondta a szovjettal kötött kereskedelmi szerződést

Londonból jelentik: Hosszabb nyári szünet után, az angol parlament ma tartotta meg az őszi ülésszak első ülését. Thomas, a dominiunok minisztere bejelentette, hogy a kanadai szerződés szükségessé tette a legelősebb kedvezmény alapján Oroszországgal kö-

tött kereskedelmi szerződés felbontását. A kormány október 18-án értesítette a szovjetet, hogy a szerződést hat hónapra felmondja, de hajlandó azt más feltételek mellett újból megkötni. Az ellenzék nevében Lambury ellenzéki vezér bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány ellen.

Bukarestbe

23-án reggel induló Rapid külön vonatra jelentkezzen minél előbb a rendezőségnek, Lébi hírlapirodában és a Künstler Utazási Irodában.

490 lej oda-vissza, 400 lej teljes ellátás, 150 lej hálókocsi visszafelé.

H I R E K

Ma délelőtt tizenegy óráig még kiválthatja egynyolcados ajándék-sorsjegyeinket

A Waggon Lits Compagnie aradi fiókjával kötött megállapodásunk alapján, mindazon előfizetőinknek, akik még ma d. e. 11 óráig kiadóhivatalunkban személyesen lefizetik a fél évi előfizetési díjat, a 420 lejt. módunkban van az egynyolcados ajándéksorsjegyet kiszolgáltatni.

Mindazon előfizetőink, akik ma délelőtt 11 óráig bezárólag nem jelentkeznek kiadóhivatalunkban a sorsjegyutalványaikért, továbbá sorsjegyeik átvétele céljából ugyanezen határidőig az utalványokat nem váltották be, semmi néven nevezendő igényt nem tarthatnak díjmentes sorsjegyre.

Egy pár óra van csak még hátra, mindazok tehát, akik az Aradi Közlöny ajándékát az egynyolcados sorsjegyet meg akarják kapni, sieszenek az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, ahol félévi előfizetési díj lefizetése ellenében, egy egynyolcados díjmentes sorsjegyet kapnak az állami sorsjáték II. osztályának első huzására. Tekintve, hogy egy egynyolcados rendes sorsjegy ára 125 lejt, előfizetőink mástól hónapnál több előfizetési díjat kapnak ezzel vissza, viszont esélyük van nagy nyereményt nyerni, anélkül, hogy a sorsjegyet meg kellene venniük.

Ne mulassza el tehát senki ezt a kitünő alkalmat, amelyhez hasonlóban talán soha sem lesz része többé és igyekezzen megszerezni az Aradi Közlöny egynyolcados sorsjegyet, amellyel kipróbálja szerencsélét és esetleg, ha rámosolyog Fortuna istenasszonya, vagyont nyerhet. Senki sem dobhatja el magát a szerencsét ilyen könnyelmi gesztussal: csupán annyit kell tennie, hogy egy félévi előfizetési díjat lefizet a mai napon kiadóhivatalunkban és ma délelőtt 11 óráig egy sorsjegy birtokosa lehet, amellyel alkalma lesz kiválni szerencsélét.

Azok, akik kívánják ajándék-sorsjegyeiket, ha ez alkalommal elkerüli is őket a szerencse, mégis jól járnak, mert ha a látékot folytatni akarják mind az 5 huzáson keresztül, számaikat a Waggon Lits-irodában megvásárolhatják, anélkül, hogy az első osztályt meg kellene fizetniük.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Továbbra is hűvös idő várható, elvéve esőzésekkel.

5, negyed 8 és 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: A RABSZOLGA KIRÁLYNŐ. Főszerepben: KORDA MÁRIA.

SELECT MOZGÓ: A KIRÁLYNÉ NYAKÉKE. Dumas Sándor történelmi regényének filmváltozata. Főszereplők: MARCELLE JEFFERSON-COHN, DIANA KARENNE, JEAN WEBER, GEORGES LANNES.

Délután 3 órakor **SELECT** mozgóban 8 lejjel:

SVENGALI főszerepben: JOHN BARRY-MORE és MARIAN MARSH.

— Legkellemebb, legideálisabb, legolcsóbb a Mira fogcsem, egy tubus 15 lejt. Földes gyógyszerár.

— Dr. Lázár Ágoston megyei prefektus ma reggel autón Temesvárra utazott. Arad megye prefektusa, Nicolau közigazgatási vezérfelügyelőnél jelent meg, akivel hivatalos ügyek fölött folytatott hosszabb tanácskozásokat.

— Kudarcra végződtek az angol-ír tárgyalások. Dublinból jelentik: Írországból aggasztó hírek érkeznek. A hírek arról számolnak be, hogy az angol-ír tárgyalások teljes kudarcra végződtek és ennek következtében De Valera ki akarja kiáltani az ir köztársaságot. Ennek a lépésnek beláthatatlan következményei lehetnek. A világpolitikai jelentőségű eseményt szerdára, vagy csütörtökre várják.

— Fetrobbant municiónszállító vonat. Rio de Janeiroból jelentik: Egy municiónszállító vonat fetrobbant. Hat katona meghalt, tizenketten megsérültek.

— Nyugdíjas jegyzők küldöttsége a vármegyeházán. Dr. Grigorovici István aradi képviselő vezetésével, ma délelőtt népes küldöttség kereste fel dr. Popu M. János megyei alispánt. A küldöttségben azok a nyugdíjas megyei jegyzők vettek részt, akiknek a megye már huzamosabb idő óta tartozik a Titulescu-féle lakbérpótlék megtérítésével. A küldöttség az elmaradt kiutalást sürgette meg a megyei alispán előtt, aki ígéretet tett arra, hogy ügyüket átvizsgálja és minden esetben törvényesen fog eljárni az ügyben.

— Feljelentés egy aradi szabóseged ellen. Ma délelőtt feljelentést tett a Motorica vállalat Bereczki Pál szabóseged ellen. A feljelentés szerint Bereczki, miután szakmájában nem tudott elhelyezkedni, pénzbeszedői állást vállalt a Motorica cégnél, Inkasszámi járt és a beinkasszált pénztől a feleknek nyugtát adott. Kettős nyugtát kellett, hogy kiállítson, az egyik benne maradt a nyugtakönyvben. A napokban azután a cég tulajdonosa átvizsgálta a könyvet és észrevette, hogy több nyugtamásolat hiányzik. Később kiderült, hogy a nyugtakönyv közepéből szakított ki Bereczki nyugtamásolatokat és az átvett pénzeket ilyenekkel igazolta. Ilyen módon mintegy négy-öt, ezer lejt vett fel. A rendőrség telefonon megkereste a nagyváradit csendőrséget, mert a megtévedt szabóseged odautazott és kérte az előállítását.

Aktuális tréfa

— *Mi van veled, pajtds? A ruhád rongyos és két kabátgombod is hiányzik.*

— *Tudod, a feleségem kimondta a reparációkra a moratóriumot.*

Orvos: *Önnek, kisasszony, a legjobb orvoság lenne, ha férjhez menne.*

Hölgy (kacérkodva): *Nőtlen ön talán doktor ur?*

Orvos: *Jegyezze meg, kérem, hogy mi előírjuk ugyan az orvosságot, de magunk nem vesszük be.*

— **Bonyodalmak egy kölcsönadott összeg körül.** Az aradi törvényszék második szekciójára ma tárgyalta annak a feljelentésnek az ügyét, amelyet özvegy Kovacsovszki Dezsőné tett Szikora Margit és Horvát Antal ellen. A feljelentés szerint, özvegy Kovacsovszkiné 12.500 lejt adott kölcsön Horvát Antalnak és Szikora Margitnak, akik biztosítésként butorneműeket ajánlottak fel neki. Amikor aztán a kölcsönt nem törlesztették és Kovacsovszkiné a butorokat el akarta vinni, kiderült, hogy azokat már lefoglalták és így jogait nem érvényesítheti. Horvát Antal kihallgatása során azt vallotta, hogy csak tizezer lejt vett kölcsön, míg Kovacsovszkiné száz százalékos kamattal számíttva, az először esedékes kamattal fejében kétezeröttszáz lejt azonnal hozzá számított a kölcsönhöz. Hangsúlyozta, hogy a butor lefoglalása csak a kölcsön felvétele után történt. Birósági végrehajtó jött ki foglalni, akik ő figyelmeztetett arra, hogy a butort ő már biztosítékként leköttette, de az nem hallgatott rá és a foglalást foganatostotta. Hasonló értelemben vallott Szikora Margit is. Arra való tekintettel azonban, hogy özvegy Kovacsovszkiné egy fontos tanúnak, Rózsa Gézának a megidézését kérte, a bíróság a tárgyalást jövő év január 12-re halasztotta el.

Prágában dicsérik Gömböst

A Prager Presse érdekes cikke a magyar miniszterelnökről

Prágából jelentik: A félhivatalos Prager Presse hosszú cikkben foglalkozik Gömbös magyar miniszterelnökkel. Gömbös céltudatos ember — írja a lap. — Bethlen és Gömbös között közös vonatkozás, hogy a magyar nemzetet erőssé akarják tenni és helyre akarják állítani expansiv erejét. Mindketten az erős kéz politikáját hirdetik, a különbség csak az, hogy Bethlen inkább arisztokratikusabb, míg Gömbös inkább demokratikus. Bethlen uralma alatt csodálókat szerzett magának, Gömbös híveket fog szerezni.

A lap feltűnő elismeréssel ír mindvégig Gömbösről, aki új erőt teremt Magyarországon az állami gépezetben és aki modern szellemet jelent. Nemzetközi szempontból a Gömbös-kormány az olasz fascista szövetség megerősödését jelenti, de nem olyan értelmezésben, hogy a fascizmust utánoznák. Gömbös jellemének félreismeréséből származik, ha azt képzelik, hogy magyar Mussolini akar lenni. Ő ennél sokkal magyarabb egyéniség. Az új magyar kormány a lap szerint a külfölddel szemben óvatos békerevizációs politikát fog folytatni, otthon azonban állandóan napirenden tartja ezt a kérdést.

A zólyomi tót autonomista gyűlésen **Hlinka** a következő meglepő kijelentéseket tette Gömbös magyar miniszterelnökkel kapcsolatban: „Gömböst személy szerint nem ismerem, de imponál az, hogy az ifjuságot, a leventéket, a cserkészeket hívja magához és elérkezettnek látja az időt a cselekvésre. Gömbös volt az, aki a felsőházban kijelentette, hogy látott már harminc éves öregeket és nyolcvan éves fiatalokat”.

— **Zsidó ünnepek az iskolákban.** Bucarestből jelentik: Az országos zsidó-párt intervenciójára a közoktatásügyi miniszterium **Körrendeletet** küldött az összes iskolákhoz és abban figyelmeztetést ajánlotta, hogy szombati napokon és általában zsidó ünnepeken ne tartsanak rajzórákat és írásbeli dolgozatokat.

— **Öngyilkos akart lenni egy ismert budapesti színész.** Budapestről jelentik: A törvényszék ma tárgyalta Kompóthy Gyula színész váloperét. A mikor a tárgyalást elhalasztották, a színész anyyira magánkülvül volt, hogy zsebkést rántott elő, azzal fel akarta vágni az ereit, majd pedig ki akart ugrani az ablakon. Még idejében megakadályozták tettét és egy szanatóriumba szállították.

— **Ujabb kutyamarások Aradon.** A város területén újabb kutyaharapási eset történt a mai napon. Felneccan Gheorghe kutyája megharapta Drastil György aradi lakost. A kutyát Drastil a városi állategészségügyi ügyosztályba vitte, ahol megfigyelés alá helyezték, míg a megharapott áldozatot a kolozsvári Pasteur-intézetbe utalták be kezelés végett.

— **Rejtélyes módon eltűnt egy aradi asszony.** Hótoran Péter Mosóczy-telepi lakos ma bejelentést tett az aradi rendőrségnek, hogy felesége, született Tamásdán Katica egy héttel ezelőtt eltűnt hazulról és azóta semmi hírt sem kaptak róla. A férj nem tudja magának megmagyarázni, hogy mi történt feleségével és attól tart, hogy öngyilkosságot követett el, vagy pedig büntény áldozatát esett. A rendőrség az ügyben teljes apparátussal megindította a nyomozást.

LÁTOGASSON MEG BENNÜNKET

és tekintse meg dusan felszerelt raktárunkat

Női kabátszövetek
Női ruhaszövetek
Férliszövetek

Serilana

Téli kabátszövetek
Selymek
Szönyegek

MINORITA-PALOTA

Ne mulassza el női kabát- és ruhaosztályunkat meglátogatni!

— Az aradi rendőrség katonailgyi osztálya felhívja az 1911-ben született és egy éves katonai szolgálatra bevonuló ifjakat, hogy behívójukat az egyes kerületekben haladéktalanul vegyék át.

— **Fényképek az utlevélkehez.** Az aradi rendőrség utlevélosztálya felhívja az érdekelteket, hogy az utlevélbe való fénykép előírásosan 6-8 centiméter lehet és a fénykép amatőr-kép nem lehet. Ha az utlevélben többen szerepelnek, akkor egy képen kell, hogy lágya legyenek.

— A pécskai sertéscsempészés ügyében, mint megírtuk, új vizsgálatot vezetett be Vassillu és Christea állategészségügyi vezérfelügyelő. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Huff Lázár szemlaki jegyző, akit az előző vizsgálat állásától felfüggesztette, a marhalevelek hamisításában nem vett részt és ezért Arad megye vezetősége állásába újra visszahelyezte. Ettől függetlenül azonban, a fegyelmi eljárás tovább folyik.

Ejfel után elindult és szerdán reggel Aradra érkezik az „Aradi Közlöny“ Filléres Gyorsa

Vidám, ragyogó hangulatban indultak hazafelé az Aradi Közlöny „Filléres gyors“-vonatának utasai, akik egy hatnapos kirándulás kellemes emlékével ültek vonatra ma éjjel Budapesten. Középeurópai időszámítás szerint 12 óra 25 perckor rohogott ki a „Filléres gyors“ a budapesti éjszakából. — Arad felé... ahová szerdán reggel hét óra tájban érkezik meg. A magyar főváros közönsége szívvel-lélekkel bucsuztatta az erdélyi testvéreket, valamint a kedves regáti vendégeket, akik felejthetetlen szép napok emlékével távoztak Budapestről, hogy otthonukba térjenek vissza.

Már az esti órákban élénk forgalom, lázas sürgés-forgás uralkodott a pályaudvaron. Csoporthozan érkeztek a „Filléres gyors“ utasai, csomagokkal megrakodva, sietve, hogy kényelmesen elhelyezkedhessenek fülkékben. A kijelölt vágányon ott állott már indulásra készen a „Filléres gyors“ különvonata és az Aradi Közlöny utazási irodájában mindenki felvilágosítást kapott az utazással kapcsolatos bármily természetű kérdésekre. A társasutazás rendezői lelkiismeretesen, serényen munkálkodtak azon, hogy utasaink minél kényelmesebb, kellemesebb elhelyezkedést nyerjenek és a számozott helyek rendszere most is kitűnően bevált.

Megható bucsujelenetek játszódtak le a népes perronon. Rokonok, ismerősök, jóbarátok kísérték ki utasainkat és felkiáltások, bucsuszavak, kedves invitálások hangzottak mindenfelé. Az utasok elhelyezkedése a legnagyobb rendben ment, midőn mindenki elfoglalta kijelölt helyét a kényelmes Pullman-kocsikban. A társasutazás résztvevői a kényelem jóérzésével ültek fülkékben és őszinte megelégedésükről biztosították a lelkes, agilis rendezőseket.

Kellemes budapesti emlékeik elbeszélésbe elmerülve várták a vonat indulását. Az utasok nagytészé bécsei élményeiről is elragadtatással mesélt s valamennyien vidám, friss hangulatban indultak utnak — hazafelé. Éjfélikor lassu, egyenletes zakatolással kirobogott az Aradi Közlöny „Filléres gyors“-a a budapesti pályaudvarról és néhány pillanat múlva eltűnt az éjszakában... Aradra szerdán reggel hét órakor várjuk utasainkat, akik egy felejthetetlen társasutazás kedves emlékeivel térnek otthonukba.

— „Gömbös Magyarország Duceja.“ Romából jelentik: A Társadalmi Egyesületek Szövetségének küldöttségét határtalan lelkesedése veszik körül az olasz fővárosban és állandóan ezek ácsorognak a delegátusok szállodája előtt. Sparate fascista főtitkár kijelentette, hogy a TESZ Európa második fascista intézménye és Gömbös Magyarország Duceja. A magyar vendégeket ma a parlamentben ünnepélyesen fogadták.

— Hírek Gandhi súlyos betegségéről. Londonból jelentik: A Daily Herald értesülése szerint Gandhit szélhűdés érte és az indiai kormány eltöltött minden látogatást állapotának javulása érdekében. Ugyanekkor rendkívüli óvintézkedéseket léptettek életbe, hogy ne terjedjenek el aggasztó hírek állapotáról a hinduk körében. A szélhűdést hivatalosan cáfolják.

— Ezernyolcszáz rendőrségi alkalmazottat bocsátott el a belügyminiszterium. Bucurestiből jelentik: A rendőrség és sziguranca vezérigazgatósága a belügyminiszteriummal egyetértésben összesen ezernyolcszáz rendőrségi alkalmazottat bocsát el a szolgálatból. Ezek közül négyszázat a fővárosi rendőrség és sziguranca kötelékéből építenek le, a többi pedig a vidéken.

— Egy üldözött néger miatt öt embert megöltek a rendőrök. New-Yorkból jelentik: A Missisipi állambeli Senatoba államban egy gyilkos néger állítólag egy házba menekült. Az üldözött rendőrök tűz alá vették a házat, de nem a négert találták el, hanem a rostává lőtt ház romjai alól a háztulajdonos, két fiának, feleségének és sógorának holttestét húzták ki. Mind az ötöt a rendőrök golyói ölték meg.

Letartóztatták a debreceni rémet egy volt banktisztviselő személyében. — Pénzzel csalta lakására áldozatait, akiket összevert — Az áldozatok tagadnak

Debrecenből jelentik: Emlékezetes még, hogy hosszabb időn át izgalomban tartotta Debrecen városát egy ismeretlen egyén, aki rátámadt az uccán fiatal nőkre és kegyetlenül megverte őket. A debreceni szatírt most Lada István volt banktisztviselő személyében, aki egy elhunyt debreceni földbirtokos fia letartóztatták és bevezették ügyében a nyomozást. Lada István 41 éves, jelenleg foglalkozás nélküli egyén. Ez az ember valószínű réme volt a debreceni nőknek. Megleste, hogy a kiszemelt hölgy mikor van egyedül otthon, ilyenkor behatolt a lakásba és azt mondta:

— Nagyságos asszony, én imádom magát, legyen az enyém, de rögtön, mert különben úgy összeverem, hogy egyetlen csontja sem maradjon. Ha segítségért kiált, levetkőzöm, és ön lesz kompromittálva, nem én, nekem már ugyanis mindegy.

Volt azonban egy másik trükkje is. Valahogyan megtartott magának vagy 600 pengőt. Ezzel kábította el több áldozatát. A hat darab százast, mint előleget, odaadta a kiszemelt hölgynek, akit azután a lakására csalt, majd célját elérve, addig ültötte-verte, amíg vissza nem adta a pénzt, sőt a

— Vasárnap kereskedők nagygyűlése. Négy városban készítik elő nagy lelkesedéssel az Aradi Kereskedelmi Testület országos gazdasági gyűlését és az ország minden nagyobb helyéről készülnek a gazdasági élet szervezetei, hogy ezen a monumentálisan kiépített tanácskozáson megállapítsák azt az új és ésszerű utat, amelyen még a mai helyzet után is meg lehet menteni a gazdasági élet szervezetét, a forgalmat, a forgalmat és a termelést és a nemzetközi kiegyenlítést. Közöltük már több ízben, hogy a nagy gazdasági parlament a devizapolitika, a vámpolitika és a közteherpolitika vonalain fogja aradi, temesvári és nagyváradai előadók bevezetése alapján a programba vett kérdéseket tárgyalni. Negyedikül csatlakozott még a szász kereskedő egyesületek szövetségének brassói csoportja az előkészítőkhöz, ahonnan a vezetőkkel, Palmhart Alfréd elnökkel és Jakobi Gyula főtitkárral Lederer Ödön, a kiváló adóügyi szakember jön beszámolni egy új adótörvény előkészítéséről. Behatóan fog foglalkozni a nagygyűlés a tervbe vett import kontingentálással és a kezdet kezdetén igyekszik ennek a mérhetetlen veszedelmeket is rejtő intézménynek a méregfogait kiszedetni. A tanácskozások közérdekű volta és minden gazdasági rétegre kiterjedése szükségessé tette, hogy a Kereskedelmi Testület és az országos Szövetség a gazdasági élet széles, nem szorosan kereskedő rétegeinek a képviselőit is meghívta vendégül. A gyűlés a Testület nagytermében lesz, vasárnap délután 11 órakor.

— Egy levél útja Aradtól Kísszentmiklósig. Egyik aradi cégtulajdonos október negyedikén egy levelet adott fel az aradi postán. A levélben egy ügyvédi felszólítás volt és egyik adósának volt címezve, aki Kísszentmiklóson lakott. A kereskedő azonban a levélre nem kapott választ egészen október tizenhetedikéig, amikor is beállított az üzletbe az adósa és pontosan kifizette a tartozását. A kereskedő természetesen megjegyezte, hogy a pénzt a levél vétele után három nappal be kellett volna, hogy hozza. A kísszentmiklósi adós ekkor igazolta, hogy a 4-én feladott levelet október 17-én vette kézhez. Ez a csoda itt történt meg. Egy levél az alig 20 percnyi járásra levő Kísszentmiklósról 14 napig utazott.

— A Good Templar-egyesület kongresszusa Temesváron. Október hó 22-én kezdi meg a romániai alkohol-elleni liga Temesváron hat napra tartó kongresszusát. A kongresszust az egyesület Strada V. Alexandri No. 7. szám alatti székházában tartják meg és rajta részt vesz a kormány képviselője is. Az antialkoholisták kongresszusa nagyszabású sporteseményekkel együtt fog lezárni és október hó 26-án egy előadással fog véget érni, amelyen az aradi „Progres“-egyesület gyermekgárdája szerepel. A kongresszussal egyidőben az egyesület egy alkohol-nélküli italkiállítását rendez, amelynek megtekintése külön érdekesség számba megy.

halálra rémült áldozat meg nem tokta a magából is.

A rendőrség már régóta ismerte Lada ügyeit, többször indult ellene vizsgálat is, az eljárás azonban mindig megfeneklett, mert Lada is, a nők is tagadtak. Egy ízben megtalálták noteszét, amelyben fel voltak sorolva áldozatai, — számuk 47 volt — az áldozatok érthető okokból körömszakadtáig tagadtak.

A napokban azután egy gépirónó bátorságot vett magának és feljelentést tett a rendőrségen Lada István ellen erőszakoskodás miatt.

Ladát természetesen rögtön előállították és megkezdték kihallgatását. A szerelmes ember ekkor megígérte, hogy pár héten belül végleg elhagyja a várost. Ezután szabadon engedték, amit azonban arra használt fel, hogy megtámadta és súlyosan inzultálta a gépirónót, aki feljelentette.

Lada Istvánt erre újból előállították a rendőrségre s közveszélyes munkakertülés gyanúja címen hétfőn délelőtt őrizetbe vették. A rendőrbíróság szerdán délelőtt ítélelkezik ügyében. A rendőrség most Lada multja után nyomoz.

— Az aradi sindicatul artistilor instrumentisti (zenészek szindikátusa) felszólítja az aradi zenészeket, hogy mivel a provizor és probist fehér karnettek érvényüket veszítették, az új működési karnettek kiváltása és a régiéek becserélése végett jelentkezzenek naponta 5—7 óra között az irodában, Strada Eminescu No. 28. Az elnökség.

— Leégett egy magtár. Harla Todor kerülősi gazdálkodó magtára az elmúlt éjszaka folyamán kigyulladt és szinte teljesen leégett. A kár három-ezer lej és tekintettel arra, hogy a magtárat nem biztosították, ez az összeg nem térül meg.

— Bányakatasztrófa. Aachenből jelentik: Hückelhofban a Sofia Jakoba bányában bányalégrobbanás történt. A bányászok közül egy meghalt, tizenegyen megsebesültek, közöttük öten életveszélyesen.

— Az aradi Bridge-szövetség első hivatalos estje a Lloyd Társulat emeleti helyiségében nagy érdeklődés mellett folyt le. Jelen volt ott az aradi uri társaság bridgezőinek szinc-java, számszerint mintegy hatvanan, akik a késő éjjeli órákig kedélyes együttlétben töltötték az estét. Kilenc óra után néhány perccel összeült a szövetség választmánya dr. Justh János elnökle mellett és határozatilag kimondották az eddig beiratkozott tagok felvételét. Ezek után a választmány elhatározta a bridge-tanfolyamok rövid időn belül való megnyitását. A választmányi ülés után, tekintettel arra, hogy Szömörkényi Rezső előadása közbejött akadályok miatt elmaradt, számos partnie alakult. A szövetség legközelebbi hivatalos estje csütörtökön, folyó hó 25-ikén lesz, dr. Ujhelyiné bridge-szalonjában. Minthogy időközben a filléres gyorsal elurazott tagok is visszatérnek, bizonyásra vehető, hogy a csütörtöki estén még nagyobb számmal fognak megjelenni, annál is inkább, mert Szömörkényi Rezső e napon fogja megtartani elmaradt előadását és mert az est ismerkedési jellegű lesz.

— Vállalkozó szellemű biciklistanő. Bécsből jelentik: Hartinger Bella husz éves artistanő egykereki velocipéden tette meg az utat Budapestről Bécsbe. A Schwarzenberg platzra érkezve, a kimerültségtől összeesett. Barátai vették ápolás alá, akik a vállalkozó szellemű leányt szanatóriumba szállították.

— Dr. Friedmann Ignác ügyvédi irodáját Piața Avram Iancu (volt Szabadság-tér) 2. szám alá helyezte át.

— Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József keserűvíz gyógyhatással bír.

Kellemetlen baleset érte interju közben Erényi Böske, Arad új szubrett-primadonnáját

„Angyalt vettem feleségül,” mondja Mészáros Béla. — A primadonna elmondja élettörténetét, amely kellemetlen csattanóval végződik

„Angyalt vettem feleségül!” — ezt akarta az aradi publikum tudomására hozni Mészáros Béla, a színtársulat vigjátéki bonvivánja és a prózai-ensemble kitűnő rendezője, amidőn Vaszary János komédiájának főszerepét Erényi Böske osztotta ki. A fiatal színésznő dekoratív szépsége, elegáns megjelenése néhány hét előtt tűnt fel az aradi korzón, ahol Mészáros Béla karján végigsétált, nem volt olyan szempár, amelyik meg ne akadt volna karcsu, nyulánk természetén, keskenyvágású, villogó szemén és érdekesen barna teintjén. Erényi Böske jött, látták és győzött.

Ma délben a „Week-end“-próbája után találkoztunk Erényi Böskevel a színház művészbéjárataánál. Utközben csak úgy két elsuhanó autómobil között, utkeresztveződések kényszerű várakozása alatt elmeséli karrierjének történetét:

— Zárdában nevelkedtem — kezdi, mint a regényekben szokták a színpadi csillagok, de Erényi Böske olyan kedves szerénységgel mondja, hogy el kell hinni neki. — Az édesapám dr. Erhardt Károly MÁV. főtisztviselő volt Pécsen. Szüleim korán elhaltak és nagy-nénem színésznőt csinált belőlem. Mikor más kislány még a könyvek fölé görnyed, én már színinövendék voltam és apróbb szerepeket játszottam... Soha sem felejttem el első — balsikeremet! Budapesten történt, egy kis szerepet osztottak rám a társulatnál, ahol nagy-néném népszerű színésznő volt. Egy apródot kellett játszanom, aki néhány szót beszél is a színpadon. Amikor megláttam az ezerfeji közönséget, az a néhány jól betanult szó is torkomon akad. Mintha egy láthatatlan kéz szorította volna a torkomat, egyetlen szót sem tudtam kiejteni, csak álltam ott és bámultam. Hiába volt minden sugás, lökdösés minden oldalról, nem ment! Képzeld, másnap kellett vizsgáznom az akadémián! Meg voltam győződve arról, hogy sohase lesz belőlem színésznő! És mégis...

Büszkén mosolyog, mint aki tudja értékelni önmagát, majd elmeséli, hogy Nagyváradon kezdte pályáját, ahol felejthetetlen sikereket ért el. Legutóbb két évig játszott Budapesten az Andrassy-uti Színháznál, ahol egyfelvónásos operettek primadonna-szerepeiben aratott sikert. Majd sorsa összehozta Mészáros

„A nagyságos asszony lefeküdt aludni...”

Egy aradi háztartási alkalmazott érdekes feljelentése a rendőrségen

Sziget Ilona háztartási alkalmazott ma feljelentést tett egy aradi uriaszony ellen, aki őt állítólag bántalmazta. A feljelentés szerint az uriaszony, akinél a leány alkalmazva volt, ma ebéd után lefeküdt aludni. Lefekvés előtt azt mondotta Sziget Ilonának, hogy pihenni akar és így bárki is keresi, mondja azt, hogy nincsen otthon. A délután folyamán két hölgy látogatást akart tenni az uriaszonynál, akiket a háztartási alkalmazott így fogadott:

— A nagyságos asszony nincsen itthon... Lefeküdt aludni, pihenni akar és meghagyta nekem, hogy mindenkihez azt mondjam, hogy nincsen itthon...

Miután a két hölgy elment, az uriaszony, aki a beszélgetést a másik szobából hallotta, kiment a konyhába, összeszedta, majd pedig tette is bántalmazta Sziget Ilonát, aki feljelentést tett. A rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel és megindították a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a feljelentés adatai mennyiben felelnek meg a valóságnak.

Bélával és ennek a találkozásnak házasság lett a vége... Így került Erényi Böske Aradra, melynek közönségét reméli, hogy mielőbb meghódítja.

Az interju itt igazság szerint véget ért, de a véletlen produkál néha váratlan befejezéseket is. Mikor a riporter elkészül rá, hogy a primadonna bájos mosolyával és „Viszontlátásra, édes!” felkiáltásával fogja befejezni a cikket, a kiszámíthatatlan sors egyetlen sakk-

fiúzással — ez esetben ajtócsapással — felkiáltójelet tesz a riport végére. Midőn Erényi Böske be akart lépni gyanútlanul a Weitzeruccából a Deák Ferenc-uccába vezető átjáróház kapuján, kellemetlen baleset érte. A rácsos vaskapu, amely gondatlanság folytán nem volt kitámasztva, hirtelen becsapódott. A szubrett-primadonna élesen felsikoltott és arca elé csapta kezét. A járó-kelők, rémülten állottak meg és aggódva figyelték, amint lefejtetem Erényi Böske arcáról keztyűs kezét. Szerencsére komolyabb baj nem történt, csupán a primadonna klasszikus vonalú, szép orrán húzódott végig egy hosszú kék csik, a kegyetlen vasrács helye. Az ütődés vérezni kezdett... Erényi Böske nem merre, vagy nem akarta elővenni tükrökcskéjét, csak illatos zsebkendőjét szorította a sebre és könnyekkel mandulavágású, szép szemében szeptegve kérdezte:

— Istenem, nagyon látszik? Hogy fogok én kinézni a — premieren?... Ebből a kérdésből megállapítottam, hogy a fiatal művésznő nemcsak tökéletes asszony, de izig-végig igazi színésznő!... (—nyi.)

SPORT KÖZLÖNY

Havaletz Péter súlyos derékiájása miatt nem tudott rendes formája szerint szerepelni

Levél a kiváló atlétától — Ma már hajóra szállt a román csapat —

Havaletz Pétert vérmes reményekkel bocsajtottuk utra, azt hittük, hogy ezidén is, — úgy mint egy esztendővel ezelőtt — olimpiai babérággal övezten tér vissza. Az utazás előtti estén Havaletz bent járt a szerkesztőségünkben és már akkor is panaszkodott, hogy csökönyös derékiájása nagyon kinozza, de annak a reményének adott kifejezést, hogy rövidesen el fog mulni, ám ez — a kiváló atléta levele szerint — nem következett be. Havaletz ma levelet írt, ami megmagyarázza a gyengébb szereplését. A levél így szól:

— Már amikor megérkeztem, heves deréki-fájások vettek elő, úgy, hogy az orvosi vizsgálat eredménye alapján kénytelen voltam az ágyat őrizni. Naponta orvos járt fel hozzám és ő állandóan nyilaló derekamat masszírozta, de a fájás nem akart alább hagyni, így szerdán a diszkoszvetés napján egyenesen a betegágyból vittek autón a pályára — és ez a magyarázata a gyenge szereplésemnek. A versenyt, amelyet

reális számítás szerint meg kellett volna nyernem, elvesztettem és most csak a remény maradt meg a számomra, hogy a legközelebbi olimpiáson kiköszörülöm a csorbát. Kedden délben szállunk hajóra és valószínűleg szombaton, de legkésőbb vasárnap otthon leszek. Már nagyon vágyom haza, csábit az ellátás is, mert bizony ezen a téren nem remekeltek a görögök, úgy, hogy kivétel nélkül mindenki vesztett a súlyából, ez pedig nagyon rontja a kondíciót.

Eddig tart Havaletz Péter levele és ez a pár sor, a papírra rögzített szavak magyarázatát adják, hogy a sors, a véletlen miként huzza keresztül a reális számítást. Ezzel a balsors kellemetlen módon avatkozott be Havaletz életébe. Az aradi fiú azonban — mint írja — nem csüggedt, nekifeszülő izmokkal és biztos öntudattal készül a legközelebbi versenyre — ahol, reméli, csak az ellenfelekkel kell megküzdenie — mert azokkal biztosan megbirkózik.

Heti sportkrónika

Vasárnap bajnoki mérkőzéseket játszottak le, de ezek nem a legbarátságosabb formákban folytak le. Volt veszekedés, sőt verekedés is, de a humor még sem maradt el.

A Transylvánia—Unirea mérkőzés után sajnálatos incidens játszódott le. Burdán bíró inzulálta Böszörményi, az Unirea játékosa. Az első mérkőzés után, kifutott a soron következő két együttes, az AAC és a Soimi a pályára, majd utánuk Oravetz László, a kiváló bíró, aki bizony ingujjban kívánta vezetni a meccset. Az idő meglehetősen hűvös volt és Oravetz fázósan rázkódott össze, ennek láttán megszólalt a „kórus” és messzehallhatóan kiabálta: „Ruhát a másik bírónak is, mert fázik...” De Oravetz hiba nélkül látta el feladatát és a felajánlott ruhát nem szabták ki.

Zászló volt a Hakoah kapusa a Tricolor elleni meccsen. Az első percekben a Hakoah együttese ostromol, majd a 10-ik percben felszabadul a Tricolor a nyomás alól és Zászló kapus első ízben fog labdát, ennek láttán valaki bekiabált: „Mi az?, Zászlószentelés?” Nagy sikere volt a bemondásnak.

Az AAC egyre támad, de gól csak nehezen születik meg. Katznál a labda, az AAC-csatárok és a Soimi hátvédei felé rohannak, úgy hogy a kapu előtt: a bírón kívül senki sincs. Katz emeli a labdát, ami pont Oravetz bíró elé esik (pompás helyzet) és a bíró természetesen átugorja a

bőrt, erre már kifakad egy AAC-hívő: „Na ez már még sem szép a bírótól, egy ilyen nagyszerű helyzetet kihagyni.”

Az AAC—Soimi mérkőzés előtt nagy a hecelődés az AAC öltözőjében, különösen Mondok Csulit huzzák erősen. Gencsy odaszól a játékosnak: „Csulit három liter bort kapsz, ha gólt lössz.” És ebben meg is egyeztek, de Mondok megfiedkezett a góllövésről, amire Gencsy megkérdezi Mondokot, — aki különben egész jól mozgott — hogy lemondott-e a borról. A játékos azonban kivágta magát: „Hát önzösködni a csapat terhére még sem lehetett...” Ez olyan érv, ami előtt még Gencsynek is meg kellett hajolnia. (stim)

O Hetvenhét gól az elsőosztályu meccsken. Az utolsó előtti forduló után legutóbbi lapszámban közöltük a góllövő-lista állását, most megemlítjük, hogy az eddigi bajnoki mérkőzéseken összesen 77 gólt rúgtak.

O Kinevezték az OTT elnökét. Budapestről jelentik: Az Országos Testnevelési Tanács elnökévé Lázár dr. helyett Kelemen Kornél dr. képviselőt nevezték ki.

O Meisl változtatott a Csodacsapaton. Az osztrák futball vezére, Meisl Hugó összeállította a svájciak ellen szereplő „csodacsapatot”, amely több helyen változást szenvedett. Az együttes: Hiden—Nausch, Sesta—Graun, Hoffmann, Lucf—Zischek, Müller, Sindelar, Schall, Horváth.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Sérelmes a magyar piacra a puhafa-exportszindikátus létesítése

Egy létesítendő bizottság véleményezése alapján adják ki az exportengedélyeket

Általános feltűnést keltett szakkörökben az Aradi Közlöny mai számának az a híradása, amely szerint a lemondott kormány egyik utolsó intézkedésével puhafa-szindikátus létesítését határozta el és ennek a szindikátusnak az lesz a szerepe, hogy a Magyarországra irányuló fűrészáru-szállításokra az engedélyeket a magyar kormány által megállapított kontingens keretein belül kiadja. Addig is azonban, amíg a szindikátust, amelynek eszméje meglepetésszerűen vetődött fel, véglegesen megalakul, a kereskedelemügyi minisztérium kebelében működő Exportintézet fogja a szükséges engedélyeket kibocsátani. Ujabb jelentések szerint a minisztérium egy bizottságot fog alakítani és ennek a bizottságnak a véleményezése alapján kerülnek kibocsátásra az exportengedélyek. A bizottság tagjait a kereskedelemügyi minisztérium külön rendelettel fogja kinevezni, egyelőre azonban még nem lehet tudni, hogy kik és milyen érdekeltségek képviselői kerülnek

= A munkakamaráról szóló törvény életbeléptetésének érdekében a munkaügyi minisztériumban D. R. Ionanitescu miniszter elnöke alatt értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy egy bizottságot létesítenek. Ebben a bizottságban a tisztviselők, a kézművesek képviselői, valamint a munkaügyi minisztérium magasrangú tisztviselői vesznek részt. A bizottság ma ült össze először a munkaügyi minisztériumban.

= Ismét szabad a lóvásár Aradon. Aradváros közigazgatási ügyosztálya újra engedélyezte az állategészségügyi ügyosztály referátuma alapján, az aradi heti lóvásárok megtartását. Az első lóvásárt a zárlat óta pénteken fogják megtartani. Szigorító intézkedés mindössze annyi marad továbbra is érvényben, hogy a lóvartó gazdák az állatok takarmányát nem vihetik ki újra Aradváros területéről.

be a bizottságba. Szó van arról is, hogy az Exportintézet hatáskörét kiterjesztik mindazokra a fűrészáru-szállítványokra, amelyeket olyan országokba küldünk, amelyekkel kereskedelmi megállapodásaink vannak. Ugyanezt a jogot kapja meg a később megalakítandó szindikátus.

A magyar gazdasági körök egyébként általános visszatéttséssel fogadják a román kormánynak ezt az intézkedését és az egyik nagy budapesti lap közgazdasági rovatának élén irt cikkben megjegyzi, hogy ezzel a magyar piacon mérhetetlen áremelésre adnak alkalmat. Csodálatát fejezi ki a lap afölött, hogy a kereskedelmi szokásoktól eltérően a kontingens felosztását ne az a kormány végezze, amely eredetileg a kontingens összegét megállapította. A lap végül is a magyar kormány sürgős intézkedéseit kéri az ügyben, mert a román szindikátus létesítésével egy a magyar kereskedők, mint a magyarországi fogyasztók érdekeit veszélyeztetve látja.

= A Banca Nationala aradi fiókjához ma megérkezett a devizakorlátozásokról szóló törvény végrehajtási utasítása. A törvényben tudvalevőleg felhatalmazást kapott a Banca Nationala a devizaügyekben való intézkedések megtételére és ez a végrehajtási utasítás tulajdonképpen nem más, mint azoknak a rendelkezéseknek összesége, amelyek a devizakorlátozásokkal kapcsolatban eddig már megjelentek. Egyik legjelentősebb része a végrehajtási utasításnak a 19. paragrafus, amelyben határozottan megtiltja a Banca Nationala az értékpapírok, váltók, csokkek és részvények behozatalát, függetlenül attól, hogy azok román, vagy külföldi értékek-e. Ennek az intézkedésnek azért van nagy jelentősége, mert annak ellenére, hogy a valóságban már eddig is csak a legnagyobb nehézséggel lehetett értékeket behozni, mégis nagy összegek mentek ki ilyen célokra az országból. Ezt most a végrehajtási utasítás határozottan megtiltja.

Elkészült a valutareform-tervezet

Prágában törölték a lej hivatalos jegyzését

A nemzetközi pénzügyi piacot élesen foglalkoztatja a valutareform, illetve ugyanakkor a kontingens-rendszer bevezetésének kérdése. A nemzetközi fizetések bankja ugyanis már elkészült valutareform-tervezetével, azonban ennek kivétel a jelen pillanatban igen nagy nehézségekbe ütközne, mivel az egyes államoknak külkereskedelmi helyzete a bevezetett kontingens-rendszerek miatt igen zavarossá vált. Mint ismeretes, Németország volt az első, amely szinte erőszakosan életbeléptette az importkontingens-rendszert, aminek következtében először Hollandia, majd Olaszország és Finnország vették bojkott alá a német exportárakat s elvben tiltakoztak ezen rendszer ellen egy Románia, mint Belgium, sőt más államok is.

Értesülésünk szerint Németország ipari körében most mozgalom indult meg annak érdekében, hogy ezt a kontingens-rendszert megszüntessék, miután annak semminemű előnye sem mutatkozott Németországra nézve.

Itt írjuk meg, hogy a romániai pénzügyi körökben kommentálják azt a tényt, hogy a cseh nemzeti bank és a prágai tőzsde intézkedésére törölték a lej hivatalos jegyzését, bár az a vélemény, hogy ez csupán technikai intézkedés, lényegesebb jelentőséggel nem bír. Az eseményt egyébként a következőkre vezetik vissza: A nyugati devizákban a Banca Nationala csak igen kis mennyiségekben elégíti ki a legális igényléseket, ezzel szemben a Kompenzációs Pénztár a cseh koronában való befizetéseket a legnagyobb összegben is öt lejes árfolyam mellett honorálja. A legutóbbi napokig még milliók tételeket is befizettek a Kompenzációs Pénztár javára és a Kompenzációs Pénztár csehkoronában térítette azokat. Cseh-

Kötött áruban mé a divat?
Kötött ruha. Kötött sál és sapka.
Kötött pullover és blouse. — Mindezek nálam a legolcsóbban beszerezhetők, igen izlées és szép kivitelben.

Juliette

kötöttárak szaküzlete
Arad, Neuman-palota.

koronában így még zugiforgalom sem alakult ki, miután az igények ebben az esetben a többi devizától eltérően, a legnagyobb mértékben kielégítést nyertek. Abban az esetben tehát, ha itten öt lejes árfolyamon bármikor lehet cseh devizát kapni, nem bír jelentőséggel az, hogy a lej a prágai tőzsdén jegyzik-e egyáltalán és hogy milyen árfolyamon jegyzik. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a lej árfolyamjegyzésének a prágai tőzsdén való felfüggesztése éppen azért maradt el, mert az elszámolást a román és a cseh nemzeti bankok között létrejött megegyezés értelmében kompenzációs alapon intézik el, az elszámolás így tehát a Kompenzációs Pénztár hatáskörébe utaltatott.

= A mai piacon a buza ára újabb emelkedést mutatott. Ugyilátszik, hogy az emelkedés tovább fog tartani, annál is inkább, mert búzában csak minimális kínálat mutatkozik. Az új aradi piacon megjelentek a hogyi mócok is, akik magas áron szereztek be szükségleteiket. Az ó-buza árfolyama a mai piacon már megközelítette a 700 lejt is.

= A legfelsőbb bucuresti-i árlejtési bizottság jóváhagyta a városi autobuszművek számára a kaucsuk- és motorolaj-szükséglet fedezésére tartott árlejtésének eredményét. Aradváros interimár-bizottsága ma tárgyalta a legfelsőbb árlejtési bizottság jóváhagyását, melynek alapján felhatalmazta az autobusz-üzemeket, hogy a rendeléseket tegye meg.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

**Főnyereményt
nyerhet, ha
előfizet az**

ARADI KÖZLÖNY-RE

Minden régi és új előfizetőnk, aki 6 hónapi előfizetési díját a mai napon, október 19-én egyösszegben kifizeti, ingyen kap egy nyolcad SORSJEGYET az állami osztálysorsjáték legközelebbi játékának első osztályára.

Ma van az utolsó nap!

Románia olaszországi állatexportját megakadályozza Jugoszlávia

Néhány nappal ezelőtt az a hír terjedt el az aradi és bánvári állatexportőrök körében, hogy Jugoszlávia megnyitotta a határt a román sertés elvételére és hogy ezáltal Jugoszlávián át ismét lehet Olaszországba élő sertést szállítani. Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni az egyik nemzetközi szállító-cég temesvári élőállatosztályának vezetőjével, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy a jugoszláv határon még nem tudnak az említett intézkedésről.

A határ első lezárására, mint emlékeztetés, az adott okot, hogy úgy a Bánvári, mint Arad megyében ragályos állatbetegségek terjedtek el, Olaszországba egyébként szinte akkor is a lehetetlenséggel határos lenne élősertést exportálni, ha Jugoszlávia a tranzitot megengedné. Az olasz kormány ugyanis nemrégiben az élősertés beviteli vámját *hetven lírától 300 lírára emelte fel*, ami egy 110 kilogrammos sertésnél átlag 2700 lejes vámot jelent. Ugy a magyar, mint a jugoszláv sertések vámkedvezményt élveznek, a jugoszláv kormány tehát bátran engedélyezhetné a sertés-tranzitot, mert a román sertés Olaszországban ma nem versenyképes. Nagy sérelmet jelent ezenkívül az is, hogy Jugoszlávia a szarvasmarhák tranzitálását sem engedélyezi és egyedül csak lovat, valamint húst lehet Jugoszlávián át Olaszországba exportálni. A kivétel most Halmin át bonyolódik le. Ezen az útvonalon részben Csehszlovákiába, részben Bécsbe szállítunk élőállatot, az export azonban éppen a különböző korlátozások következtében a minimumra redukálódott. Csehszlovákia állítólag a szarvasmarhákra és a sertésekre azért tartja még mindig érvényben a határzárát, mert saját állatállományát igyekszik Olaszországban elhelyezni. A fertőző betegségek, amelyekre Jugoszlávia hivatkozik, már elmúltak.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, OKTÓBER 19.

Bucaresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rendőrzenekar. 19.10: Rendőrzenekar. 20.40: Gramofon. 21: Apostolescu mélyhegedűműv. hangv. — Budapest I. 10.15: Hangverseny. 13.05: Odeon gramofonhangverseny. 4.30: Morse-tanfolyam. 5.10: Babogné Hajs Terézia állatmeséi. 7: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 7.20: Olasz nyelvoktatás. 7.45: A Budapesti Könyvnyomdászok Dalköre vegyeskarának hangversenye. 8.45: Surányi Miklós előadása. 9.15: Szimfóniák előadása a stúdióból. „Elzevir.” Irta Hevesi Sándor. — Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungaria-szállóból. — Bécs. 12.30: Adler-négyes. 13.40: Morini Erica gr. lemezek. 14.10: Gramofon. 16.20: Operaáriák. 18: Hauptzenekar szórakoztató zenéje. 21: Hangverseny, elektromos hangszereken. Közv. Berlinből. 23.35: Magyar Imre cigányzenekarának hangversenye Budapestről. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05: Rendőrzenekar. 17: Gramofon. 18.30: Népdalok. 21: Hangverseny. 21.50: Boskovic-Jovanovic énekesnő. 22.50: Goldmark. Ötös. 23.25: Vendéglői zene. — Heilsberg. 17.30: Szórakoztató zene. 18.50: Különböző népdalok lantkísérettel. 22.05: Táncest. — Lahti. 19.30: Mozart Figaro házassága című operája. — Milano. 18: Gramofon. Triest zenekari és ének hangverseny. 20: Könyv zene. Triest ötös. 21.30: Operett E. Verney: D'Artagnan. — Mor. Ostrava. 11: Katona-zenekar. 12: Gramofon. 16.30: Herrmann zongoraművész. 19.25: Fuvós zene. — Pozsony. 12.05: Gramofon. 13.20: Rendőrzenekar. 18: Gramofon. 19: Magyar óra. Arany János emlékünnepe. 21.05: Macudziuski zongoraművész. Utána: Cigányzene. — Prága. 7.15: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 14.30: Gramofon. 21.35: Konstantin operaezenes dalai. 23.20: Délszláv szerzők művei. Agram-négyes. 24: Gramofon. — Róma. 18.30: Zenekari hangverseny. 21.45: Puccini-est: A köpeny és Gianni Schicchi. Gramofon. — Svájc. Aleman adó. 21.40: Bach-hangver-

seny. 22.30: Operarészletek. — Varsó. 17.25: Gramofon. 18: Szórakoztató zene. Rubinstein-művek. 18.20: Gramofon. 19: Könyv zene. 22.03: Különböző szerzők szerenádjai. 23.15: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 20.

Bucaresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. 19.10: Dinicu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Lupescu baritonista hangversenye. 21.20: Szimfónikus hangverseny. 22.15: Szimfónikus hangverseny. — Budapest I. 10.15: Polydor-Brunswick gramofonhangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: A rádió házikvintettének hangversenye. 4.30: A rádió diákfelőrája. 5: Gyermekfoglalkoztatás Olaszországban. 6: „Baromfiállományunk nemesítése.” 6.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 7.45: Angol nyelvoktatás. 8.15: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 9: Az európai műsorcsere-sorozatban a berni rádióállomás műsorának közvetítése. Majd: Berend Endre szalon- és jazz-zenekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende-kávéházából Kalmár Pál énekszámával. Közben: 11.45: A Magyar-Lengyel Egyesület magyar- és lengyelnyelvű előadása. — Budapest II. 6-6.30: Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30: Stump-négyes. 13.40: Leisner Emmi-lemezek. 16.55: Fialat művészek hangversenye. 18: Eber-zenekar szórakoztató zenéje. 20.40: Vidám zene a Tautenhayn-négyes előadásában. 22: Francia mesterek a népoperazenekar előadásában. 23.10: Máthé-jazz zene. — Belgrád. 12: Rendőrzenekar. 12.57: Harangszó. 13.05: Rádiózenekar. 18: Rendőrzenekar. 20.30: Népdalok. 21.30: Ljubljana. — Berlin. 17.37: Szórakoztató zene. 19.10: Kávéházi zene. 20.10: Gramofon. 22: Kamarazene. 23-1-ig: Táncczene. — Hamburg. 21.10: Nagy szimfónikus hangverseny német számokkal. 23.30: Táncczene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Hemerka-zenekar. 14.35: Gramofon. 15.30: Rendőrzenekar. 18: Cigányzene. — Milano. 18: Ötös. 20: Könyv zene. 20.30: Gramofon. — Pozsony. 12.05: Gramofon. 13.20: Rendőrzenekar. 17: Gramofon. 19.25: Gramofon.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legelsőbb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151.

LEVELEZÉS.

KIADÓHIVATALUNKBA a következő jellegű levelek érkeztek, melyeknek sürgős átvételét kérjük: „Allandó” 1, „Allandó pontos” 1, „Agilis” 2, „Banki-tiszviselő” 1, „Biztos” 1, „Biztos ház” 1, „Biztos jövő” 1, „Bizom a véletlenben” 1, „Butor” 2, „Cher Amil” 1, „Doctor Juris” 3, „Építész” 1, „Független” 1, „Füzlet” 1, „Fekete Fátoly” 1, „Frühlingstheater” 1, „Gavallér” 1, „Gyorsító” 7, „Hároméves szerződés” 1, „Jó munkakerő” 1, „Jó pajtás” 2, „Jutalék” 1, „Késspénz” 1, „Komoly” 1, „Korrekta férfi” 2, „Kis gazdasszony” 1, „Központi fekvés” 1, „Kaliforniai mák” 1, „Megértés” 7, „Magas jutalék” 1, „Munkaszerető” 1, „Mária” 1, „Mérnök” 1, „Napi egy vagon” 1, „Önálló iparos” 3, „Piros rózsák” 1, „Rentabilis” 1, „Szolid” 2, „Szóke-Barna” 2, „Szombaton” 3, „Sürgős II.” 1, „Tennis” 1, „Titoktartás” 5, „Tejúzem” 1, „Töke biztosítva” 1, „Vevő” 1, „2500” 1.

ALKALMAZÁS.

VIDÉKI nőfő, rövidáru üzletben fiatal segéd felvétel. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8574

ELKÉRÉS.

1-2-3-4 SZOBÁS, elk- és fürdőszobás. varkottás lakások kiadó. Str. Ceacuc 1. 8580

ELGÁNSAN butorozott különbejárattal szoba v. Varjassy József-ucca 9. szám alatt kiadó. 8581

KÉTSZOBÁS, konyhás, szép tiszta lakás, minden mellékkeliségekkel, igen jutányos áron kiadó. Teleky-ucca 23.

MODERN háromszobás földszintes lakás azonnalra kiadó. Volt Ferdinánd-ucca 3.

KERTRENYILŐ eszinosan butorozott tiszta szoba a város központjában, nagyon olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 400

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ELADÓ Porcellán fal mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy tiszta, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4 ig. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Elhoztuk Európa szenzációit!

Standard, Orlon, Blaupunkt, Mende 2+1, 3+1, 5+1, 6+1 dinamikus hangszóróval egybeépített rádiókat :: :: ::
Olcsó árak! Kedvező részletfizetés!

:: HAMMER ZSIGMOND és FIA ::

ARAD, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 27. sz.

NAGY OCASIO női bundák és bundabélésekben, kis és nagy Singer-varrógép. Schoberl-ügy, új Protos porszívógép, japán-, zsolnal- és különböző majolika vázák, komplett valódi moiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fali vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézágak, keleti perzsa- és szmirnaszőnyegek, gyári szőnyegek, szobaberendezések és külön butordarabok, aranyozott konzol tükrök, antik szekrények, régi toatett tükrök, stb. eladók: Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmeztérnél.

Gyönyörű valódi perzsa-szőnyegek,

komplett modern ebédlő, 3 1/2 x 3 1/2 szép hazai perzsa-szőnyeg, állólámpa, zenélő óra, ezüstök eladók. Keressék valódi és hazai perzsa-szőnyegeket, komplett 12 személyes ezüst evőeszközt, ezüst tálcákat. „ARS” bizom. üzlet Str. Eminescu 30., Ortutay-palota.

FÜRDŐKAD zománcozott és egy porcellán mosdó eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3573

HIM drótszörfű foxi-kölyköt vennék. Kovács Lajos, Brád, Bányatársulat. 3578

Készpénzfizetéssel veszek

használt ural és férfiruhát és fehérneműt. Adalbert Lövi, Str. Tribunal Dobra (volt Boozkó-ucca) 11. szám.

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérek.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjét, antik tárgyait, szőnyegét, varrógépet stb. stb. Eladó olcsón Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A volünk összekötésben álló temesvári zálogház 24 százalékkal mellett folyóit kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegekre, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTELE”.